

ქართულები ექვსი წელი

ბურა ოქიდავაძე

ნიმნი კირველი

გაერ სულაკაურის
გამომცემლობა

ზურა ოდილავაძე
ქართველების ექვსი ჰეხება
ნაწილი პირველი

ბაკურ სულაკაურის გამომცემლობა
თბილისი
2017

რედაქტორი ნათია ნაფეტვარიძე
ყდის დიზაინერი გიორგი მალრაძე
დიზაინერი ია მახათაძე
ტექნიკური დიზაინერი თინათინ ბერბერაშვილი

© ზურა ოდილავაძე, 2017
ყველა უფლება დაცულია.

შპს „ბაკურ სულაკაურის გამომცემლობა“
აღმაშენებლის 150, თბილისი 0112
ელფოსტა: info@sulakauri.ge

ISBN 978-9941-23-803-1

Zura Odilavadze
SIX TEMPTATIONS OF GEORGIANS
Novel

© Zura Odilavadze, 2017
All rights reserved.

Published by Sulakauri Publishing, 2017

www.sulakauri.ge

„საბჭოურმა ტოტალიტარულმა სისტემამ ორი სახის ადამიანი და, შესაბამისად, ხელოვანი წარმოშვა:

1. ინდივიდი, რომელსაც უჩნდება სურვილი, გარისკოს, დაძლიოს შიში, იწვნიოს იდეოლოგიური, მორალური თუ ფიზიკური წნეხი, გაუძლოს მას, გაიაზროს და ხელოვნებაში გამოხატოს ამ ტკივილისგან დაგროვილი, უნიკალური ემოციური გამოცდილება. ასეთი პიროვნება მარტოობისკენ მიისწრაფვის და ხდება თავისუფალი;

2. ინდივიდი, რომელსაც წნეხის ქვეშ ცხოვრებისგან გამოუმუშავდა წარმოუდგენელი შემგუებლობა და ვირთხის სიცოცხლისუნარიანობა. ასეთი ხელოვანი, უკეთეს შემთხვევაში, ქმნის ე.წ. „მასობრივ“, გასართობ კულტურას და დიდ პოპულარობასაც აღწევს. ის, პირიქით, კოლექტივს ეძებს და მასთან ერთობაში პოვნებს სიმშვიდეს, თუმცა ცდილობს ამ მასაზე გაბატონდეს.

დაბოლოს, ტკივილის შედეგად გაჩენილი
შემგუებელი პიროვნება-მუტანტი – „ძეხვის“
ნარკომანია, გარემოებებისა და კოლექტიური
შეხედულებების ტყვე.“

სიურრეალისტი გენადი

ავტორი საკუთარი თავისა და წიგნის შესახებ

მე გახლავართ სიურრეალისტი გენო. სად ვიმყოფები ამჟამად? საყოველთაოდ ცნობილი, ბობოქარი მოვლენების შემდეგ, როდესაც თქვენ, თანამემამულენო ჩემნო, ჯერ მომიძულეთ, ხოლო შემდეგ სრული იგნორირებისა და იზოლაციის ალყაში მომაქციეთ, იძულებული გავხდი, ჩემს ხვედრს შევრიგებოდი და განდეგილობის გზა ამერჩია. მიზნისკენ მინდორველებით მივიწვედი, შემდეგ თვალუნვდენელი ტრამალი შემომხვდა და ბოლოს, დიდი დიღმის სალ კლდეებს მივადექი. მათ შორის ყველაზე მიუვალი ამოვარჩიე, საკმაოდ კომფორტული გამოქვაბული ამოვკვეთე და იქ დავსახლდი. ვცხოვრობთ ასე, ყველასგან მიტოვებულნი, მარტოობასა და ზომიერ სიდუხჭირეში – მე, სიურრეალისტი გენო და ძალღი ჩემი დემო, მაგრამ ბედ-იღბალს არ ვუჩივით. გათბობა კარგი გვაქვს და შეშის ძებნა არ გვინევს –

კედელზე „რისტონ“-ის ღუმელი გიზგიზებს. ჩვენი საკვები მოხარშული სოსისია და წინი-ბურას ქაში. სოსისი იმდენი გვაქვს ნაჭამი, თუ ამ ხორცსაკეპ მანქანაში გატარებულ და თხელ გარსში გახვეულ სურსათ-სანოვაგის სახეობას სიგრძეზე დავანყობთ, შემდეგ მას, დამატებით, ჩვენ მიერ განადგურებულ სარდელსაც მივუმატებთ, მივიღებთ კოლოსალური სიგრძის სარტყელს, რომელიც, ჩვენი გამოთვლით, უკვე მერვე წრეს ურტყამს დედამინას. ჭამის შემდეგ ვიძინებთ და შეღვიძებისთანავე ფიქრს ვიწყებთ. ეს „გალვიძება-საკვების მიღება-ყავა-ფიქრი-დაძინება-გალვიძების“ ციკლი დღედაღამ არწყდება – ვაზროვნებთ და ვდარდობთ თქვენზე მე და დემიკო.

მოგეხსენებათ, რახანია ძლიერ გვალეღვებს თქვენი, აშკარად შეშლილთა სავანის მსგავსი ადგილსამყოფელი – ჩვენი საერთო მამული და მასში გაბატონებული მეტად უცნაური ზნე-ჩვეულებანი. ამიტომ ვცადეთ, გონებრივი და სულიერი ძალების მოხმობით, თქვენი ამგვარი ყოფის ფესვებამდე ჩავსულიყავით და შედეგად, გარკვეული ნუსხა ჩამოვყარეთ. მამ ასე:

ივერიელთა ექვსი დამანგრეველი ვნება

1. „მართლობა“ და ყოვლისმცოდნეობა – უვიცობა;
2. პოლიტიკაში საყოველთაო ჩართულობა, პოლიტიკანობა და საბჭოეთის ნოსტალგია;
3. კლანურობა და ელიტარიზმი – ნეპოტიზმი;
4. ნარკომანია და ალკოჰოლიზმი – ინფანტილიზმი;
5. ძალადობისადმი მიდრეკილება და კრიმინალისადმი მონივნება – მშიშრობა;
6. მამაკაცი და ქალი – ფარისევლობა;

ბევრჯერ გადავხედეთ კედელზე ამოფხაჭნილ ამ ჩამონათვალს. საბოლოოდ ჩამოყალიბებამდე ვყოყმანობდით, რადგან ვთვლიდით, რომ არის კიდევ ბევრი სხვა დიდი ზიანის მომტანი ვნება, რომლებიც ქართველებს გვახასიათებს. მე და დემიკომ მრავალი ღამე ცხარე დებატებში გავატარეთ. დიდხნიანი ბჭობის შემდეგ კი დავასკვნით, რომ ქართველების დამანგრეველი ყველა ვნება, ამა თუ იმ გზით, ზემოთ ჩამოთვლილი ექვსიდან წარმოიშობა.

მაგალითად, შურიანობა და ბოღმა ავიღოთ. „მართლობა“ უკვე, თავისთავად, გულისხმობს უპირატესობის შეგრძნებას, რაც, ცხადია, გიბიძგებს შედარების ობიექტს ყოველგვარი

არგუმენტების გარეშე, გაცხარებით უმტკიცო, რომ ის შენზე „ცუდია“. ეს კი, თავის მხრივ, გაამაყებულ პიროვნებაში აუცილებლად აგრესიასა და ბოღმას ბადებს.

ასევეა სხვა, ჩვენში მეტად გავრცელებული – სიზარმაცე, მცონარება და სუფრული განცხრომისადმი ლტოლვა. ერთი შეხედვით, ეს თითქოს ვნებათა ცალკე ჯგუფია... მაგრამ, თუ დავაკვირდებით, ყოველივე ჩამოთვლილი „მართლობის უპირატესობიდან გამომდინარეობს: მაშინ, როდესაც ყველაფერი იცი, რაღად გჭირდება სწავლა, შრომა და გარჯა? ქართული სუფრა ხომ ისედაც აკადემიაა!

მოკლედ, მიზეზ-შედეგობრივი კავშირები ჩვენთვის ცხადი გახდა და ამიტომ მე და დემიუსი მხოლოდ ამ ექვსი ძირითადი და დამანგრეველი ვნებით შემოვიფარგლეთ.

საბოლოო შეთანხმებას მივალწიეთ და გეგმის შემდგომ ნაწილზე გადავედით – ვცადეთ, ჩვენო უსაყვარლესო თანამემამულენო, როგორმე დაფიქრებისა და კრიტიკული აზროვნების იმ უღრან ტყეში თქვენი შეტყუება, რომელიც ასე გაშინებთ. ასეთი იყო ჩვენი ვერაგი, მაგრამ, იმავდროულად, კეთილშობილური ჩანაფიქრი. ამისთვის ხსენებული მანკიერებანი ლიტერატურულ ტექსტებში შევფუთეთ და ამ სახით,

როგორც ჩვილს სანოვარას, ისე განვდით. რამ-
დენად გამოგვივიდა თქვენი „მოტყუება“, როცა
ნამოიზრდებით და არტახებს შემოიგლეჯთ,
შემდეგ შეაფასეთ.

*დიდი დიღმის გამოქვაბულიდან, თქვენდამი
პატივისცემით, სიურრეალისტი გენადი და
ძალღი მისი დემო*

თავი 1

„მართლობა“ და
ყოველნისმოცოდნობა – უვიცობა

მართალი ციალა

(თანამედროვე პატერიკი)

„როდესაც მკითხავენ, რატომ არ არის ჩემს გულში არც ერთი რელიგია, მე ვუპასუხებ, რომ დავკარგე იგი, თვით რელიგიის მიზეზითვე“.

ფრიდრიხ შილერი

წერილი

ძმაო ჯორდანო, ჩემო ახალგაზრდობის განუყრელო მეგობარო!

მოგმართავ მე – შენი თაყვანისმცემელი და დიდი ხნის მეგობარი, სხვებისთვის კი – არაფრით გამორჩეული, რიგითი მოქალაქე გენადი, რომელსაც არევ-დარევია რამსები და ველარ გაურჩევია კეთილი და ბოროტი. ჯორდი, დახმარებისთვის ადრეც ხშირად მომიმართავს.

ამჯერადაც გწერ, რადგან მიზეზი ჩემი აჭრისა ბოლომდე ვერ გამირკვევია, არც გამოსავალი ჩანს. ეგებ შენ მირჩიო რამე... უმორჩილესად გთხოვ, წერილში მოთხრობილი ამბავი დაკვირვებით წაიკითხო, მჭმუნვარე სულს რომ შენი სიბრძნის მამამებელი სალბუნი დავადო და აღნიშნული ორი ცნების გარჩევის უნარი დავიბრუნო. დიაგნოზის უფრო ზუსტად დასმისა და შემდგომი მკურნალობისთვის ჩემი ცნობიერების დომხალის ჩამოყალიბების ისტორიაზე მოგითხრობ.

*სიყვარულით, სიურრეალისტი
გენადი (გენო) „ორპირელი“*

P.S.

გეცოდინება, რომ „ბატონოთი“ მომართვა კარგა ხანია ყველას ავუკრძალე. ეს ბოლო დროა, ჩემო ჯორდანო, ვცდილობ კიდევ უფრო დავიმდაბლო თავი. ამ მიზნით ყველას ვთხოვე, შაბათ-კვირას „გენკა“ დამიძახონ – ეს ისე, მაინც რომ იცოდე...

წმინდა გზის დასაწყისი

ჯორდანო, მოგეხსენება, პატერიკი არის ძველი ხელნაწერი კრებული, რომელშიც თავმოყრილია წმინდა მამათა და დედათა ცხოვრების ამსახველი თხზულებები. დღეს XXI საუკუნეა – დრო შეიცვალა, მაგრამ ქრისტიანობის არსი ხომ იგივე დარჩა. ჰოდა, მეც ვიფიქრე, მოდი, დღევანდელ საეკლესიო მოღვაწეებზე დავწერ და საუკუნეების სიღრმიდან მომავალ ტრადიციას გავაცოცხლებ-მეთქი. შორს, სადმე, უდაბნოში წასვლა არ დამჭირვებია – მივიხედ-მოვიხედე და ქვემოთ მოყვანილი ახალი ყაიდის პატერიკიც დავწერე.

მაშ ასე, როგორც ჩვენი ეკლესიის წინამძღვარი მამა კარპენტეროსის (ღვინერია) გადმოცემა გვასწავლის, ციალამ ცხოვრება მუდამ პირუთვნელ მიუკერძოებლობასა და ობიექტურობაში, ყველაფერში და ყველასთან მართლობაში გაატარა. თანაც, ის იყო უბინო, უმანკო და კდემამოსილი – ასე მამა კარპენტეროსი ამბობს, მაგრამ მე... კარგი, ამაზე შემდეგ. აქვე გატყობინებ, რომ ეკლესიაში წლებია საღამოს ლოცვა თუ წირვა არ გამიცდენია, რაც მკაცრ მორჩილებასა და საკუთარი თავის უარყოფაშიც მეხმარება. შედეგად, ჩემი და მოძღვრის აზრები ერთმანეთ-

ში სრულიად ამერია და ამიტომ თხრობას ორივეს (ჩემი და მამა კარპენტეროსის) შერწყმული ნარატივის მიხედვით გავაგრძელებ.

მოკლედ, ჩემო ბატონო, ციალას დედა მართალი ქალი ყოფილა, აი, მამა კი – ლოთი, რაც იმაზე მეტყველებს, რომ ის დედით მართალი მოევლინა სამყაროს. აქვე გაგიმხელ ერთ ფრიად ყურადსაღებ გარემოებას – შუალამისას მთრეული მთვრალი ქმარი გაგანია მძიმე მარხვაში, ქალის ნების გარეშე, მისდგომია მას. ასე, ცოდვაში, ჩაისახა ციალა. დაბადებისას ბავშვს დიდი კივილი აუტეხია, სულ დაუქცევია იქაურობა! რალა თქმა უნდა, ეჭვმეუტანლად მართალიც იყო, რადგან ადამიანებმა დედის თბილ და კომფორტულ მუცელს მოაშორეს. დედის ძუძუთი იკვებებოდა და კაცობრიობაზე განაწყენებული ნამოიზარდა. მეზობელ თანატოლებში გავიდა. თურმე სულ იდგა, პატარებს უყურებდა და დუმდა – ამ დროს ის, გარეგნულად მაინც, აშკარად მიუკერძოებელი ჩანდა.

სკოლაში შეიყვანეს. არითმეტიკის გაკვეთილზე ციალამ შეიტყო, რომ $2+2=4$. ეს აქსიომა შეიქნა მისი მართლობის საყრდენი დედაბოძი. გოგონა ყველგან სახალხოდ იმეორებდა: „ $2+2=4$ და მორჩა! არა – 5-ს, ან 3-ს ან თუნდაც 8-სა თუ 36-ს – არა, მხოლოდ 4-ს!“ . ამ ჭეშმარიტების

გამოთქმის დროს, რათა მის სიმართლეში ეჭვი არავის შეეტანა, ციალა ხელს მაღლა სწევდა, მტევანს შლიდა და ორ-ორ თითს ერთმანეთს ატყუებდა. ცხადია, ზადენი-ორპირის ეპარქიაში მას ვერავინ ეკამათებოდა – ამჯერად ის მიუკერძოებელიც იყო, ობიექტურიც და მართალიც. უფროს კლასებში უკვე მრევლის საპატიო წევრი გახდა. გოგონას სულიერ წვრთნასა და დახვეწას, ცოდვილი ბუნების გამოწვასა და მისი ღვთაებრივით ჩანაცვლებას მამა კარპენტეროსი, ხანდახან კი ეპარქიის მეუფე – მთავარეპისკოპოსი საბატერო (გურგულია) ხელმძღვანელობდნენ. მათივე კურთხევით, ციალა მრევლმა საოცრად ჭკვიანი და ნიჭიერი გოგოს წოდებით შერაცხა. არც სულიერი ამადლების მეინსტრიმული მიმართულება დაივიწყეს – გოგო უბინოებასა და უმანკობას მედგრად იცავდა და ქალიშვილობის ინსტიტუციის სადარაჯოზე უდრეკად იდგა. კდემამოსილება, როგორც სრულყოფილების ყველაზე მაღალი საფეხური, ჯერ წინ იყო...

წმინდა ანტონი დიდის, ერთმორწმუნე და ამიტომ უფრო წმინდა სერაფიმ საროველისა და იმავე მიზეზით სრულიად განწმენდილი დედა ქსენია პეტერბურგელის თხზულებების ათვისებასთან ერთად, ციალას მართლობამ ახალი

ძალით იფეთქა! მამათა და დედათა სწავლებით შეიარაღებული ახალგაზრდა ქალი რაიონული მასშტაბის ერეტიკოსებს ფეხდაფეხ დასდევდა, მათ დებატებში იწვევდა და ბდღვირსაც ადენდა. ერთხელ თვით დედაქალაქიდან ჩამოსულ, „ორპირელ ბელზებელად“ წოდებულ დავით („ცეცხლუარმყოფელი“) დარბაისელსაც გადაეყარა. ცბიერი არ გაუჩერდა და გაქცევისას თურმე ჯინიანად გაჰყვიროდა: „ზეციური ცეცხლი მაინც არ გადმოდის, „ზიპოს“ შვილი ვიყო!“ . მართალი ქალიშვილი დაედევნა და მისი უხეირო არგუმენტები სირბილშივე უკუაგდო. მრევლში აღფრთოვანებით ჰყვებოდნენ, რომ ციალამ „ორპირელი ეშმას“ დასავლური მწვალელობიდან ქვა ქვაზე არ დატოვა. ასეთი გახლდათ ციალას უკომპრომისო ბრძოლა, ზოგადად, ფრანკო-მასონებთან, კერძოდ კი, ამერიკული ყაიდის ცვედანებთან და ევროპული ჩამოსხმის ლიბერასტებთან.

ქალიშვილმა პირში კენჭები ჩაიწყო და, თუ ცხარე დებატებში მონაწილეობას არ ჩავთვლით, ნლები სრულ მდუმარებაში გაატარა. ამასობაში მართლობის გზაზე შემდგარი ციალა დაშვრა და გამოიბრძმედა. კაბა სიგრძეს თანდათან იმატებდა (თავისითო, მრევლში ჩურჩულებდნენ). შავი კაბის ქვედა ბოლო ასფალტს დაფლეთილი

ნაკეცებით ასუფთავებდა, რაც გოგონას არა მხოლოდ სალოსობაზე მიანიშნებდა, არამედ, დამატებით, ღვთაებრივ შარმს სძენდა. ის იყო, კაბის ბოლომ ასფალტზე მიწებება დაიწყო, რაც ციალას უმოძრაო მდგომარეობაში მოიყვანდა და, სავარაუდოდ, ხელთუქმნელ მონუმენტად აქცევდა, რომ ქალიშვილმა ფერი იცვალა. მიზეზი კი ქალაქად ინსტიტუტში გამოცდების ჩასაბარებლად გამგზავრება იყო. აი, ჩემო ჯორდანო, ამ დროიდან დაიწყო ჩემში შინაგანი განხეთქილება და შფოთი, რასაც მრევლში „ბეჭებზე ეშმაკის მოხტომა“, იგივე „დაბრკოლება“ ეწოდა.

დედაქალაქი

„პლექსანოვზე“, იტალიურ ეზოში, ბინა იქირავა და გამოცდებისთვის მზადებას შეუდგა. არქიმანდრიტ რაფაელ კარელინის „Путь христианина“ იმდენჯერ გადაათვალიერა (რუსულად კითხვა ჯერ ძალიან უჭირდა), რომ ნიგნს „უძღურება“ შეეყარა და დაიშალა... „ღირსი პაფნუტისა და მისი ასულის, ევფროსინეს სახელობის უნივერსიტეტის“ (პესუ) რექტორთან მიიჭრა და

მთავარეპისკოპოს საბატეროსა და მამა კარპენ-
ტეროსის სარეკომენდაციო წერილიც გადასცა.
მეუფის ლოცვითა და კურთხევით გამოცდები
წარმატებით ჩააბარა. ამ დროიდან ის საყოველ-
თაო საგანმანათლებლო ღვანლს მიეცა. დაუ-
ლაღავად, დღედაღამ, შინ და გარეთ ციალა ორ
ჭეშმარიტებას ქადაგებდა:

1. ქართველები უჯრედის დონეზე (მემბრანა, ციტოპლაზმა, მიტოქონდრიები, გოლჯის კომპლექსი, ლიზოსომები, რიბოსომები, ბირთვი და სხვა), გენეტიკურად (დნმ-რნმ), თქვენ წარმოიდგინეთ, ბიოქიმიურადაც (ცილები, ლიპიდები, ნუკლეინის მჟავა, ნახშირწყლები და სხვა) წმინდა სისხლის მართლმადიდებლები არიან. ეს, თავის მხრივ, გვაძლევს სითამამეს დავასკვნათ, რომ ივე-რიელები მართალ ერთა შორისაც კი ყველა-ზე ჯიშინი მართლები ვართ!
2. ჩვენი რწმენა ერთადერთი სწორი სწავლე-ბაა და ვინც მას არ მიიღებს, ან ჯოჯოხეთის კუპრში ამოიხრუკება, ან გეენის უძღები მატ-ლის ლუკმა გახდება“! – ამ ერთი ამოსუნ-თქვით წარმოთქმულ ტირადას რატომღაც ძველი იტალიური პარტიზანული სიმღერით ასრულებდა: „ავანტი პოპოლო, ალა რისკო-

სა, ბანდერა როსა, ბანდერა როსა...“. რა იყო ასეთი დაბოლოების მიზეზი – კინოფილმ „ლიმილის ბიჭების“ ბავშვობიდან გადმოყოლილი რომანტიკა თუ „ნინოს“ მიტინგების პარტიზანული სულისკვეთება უახლოესი წარსულიდან, ჩემთვის, ჯორდი, დღემდე უცნობია. ალბათ, ორივე ერთად – საბჭოთა ნოსტალგია და რუსეთის ერთმორწმუნეობა... ჰო, ახლა გამახსენდა, „ნინოსი“ სხვა იყო – „ბელა, ჩაო“, მგონი, ესეც პარტიზანულია.

მოკლედ, ასეთი იყო ციალას მიერ ინტერპრეტირებული ქრისტიანობა, მისი შეკუმშული არსი... და კიდევ ბევრი მეტანია, ნაირ-ნაირი დაუჯდომლის კითხვა, ეპიტიმიების მორჩილად ატანა და საკუთარი „მეს“ სრული უარყოფა... და ისევ მეტანიები, მეტანიები...

გარყვნილებასაც დიდი მონდომებით ებრძოდა. თუმცა გაუჭირდა – ქუჩის ბიჭებმა დაბმა დაუნყეს. ერთმა, „კრაკადილით“ დაკაიფებულმა „კაი ბიჭმა“, მოახერხა, დაათრო და გაჟიმა კიდევ... დამნაშავემ „პირველი ლამის“ ქადაგება ერთადერთ ჭეშმარიტ გზაზე სანოლშივე მოისმინა... და უცებ მოტყდა. ციალა კინაღამ დაიცენტრა! ქალაქელ მოძღვრებს არ ენდო, სასწრაფოდ მამა კარპენტეროსთან ჩაქანდა და აღსარებაში აპკის მთლიანობის დარღვევის

შესახებ მოძღვარს უამბო. სასჯელი მძიმე იყო: ყოველდღე „იესოს ლოცვასთან“ ერთად 100 დიდი და 50 მცირე მეტანია, სახარების თითო თავი და ღვთისმშობლის დაუჯდომელი; დილას აღამოს – მამა კარპენტეროსის მიერ შედგენილი სპეციალური „ლოცვა ქალიშვილობის აღდგენისთვის“ და ფსალმუნები 50-ე და 90-ე – ეს ყველაფერი მკაცრი მარხვის ფონზე... 40 დღე იღვანა, მოინანია და ეზიარა კიდევ... აპკის გაკერვაზე, ორი მიზეზით, არც უფიქრია:

1. მამა კარპენტეროსის ლოცვა სასწაულებს ახდენდა;
2. ცილამ ერთხელ და სამუდამოდ გადანყვიტა, მამრებისკენ არასდროს გაეხედა.

ქალაქში დაბრუნდა. ინსტიტუტში უკვე ერთ თვეში „დედაოთი“ მოიხსენიებდნენ და რიდით უყურებდნენ. წლის ბოლოსთვის სტუდენტურ ცხოვრებას ალლო აულო. ცილამ შეამჩნია, რომ მის ყოვლისმცოდნეობასა და მართლობას კონკურენტები გამოუჩინდნენ. ეროვნული ლიბერალური ინტელექტუალიზმი, რაღა თქმა უნდა, მემარცხენე გადახრით, ძალას იკრებდა. ქალიშვილი დაფიქრდა – პოზიცია საკმაოდ მომგებიანი იყო – შენ პროგრესულიც ხდებო-

დი და, იმავდროულად, მუდამ მართლობასაც ინარჩუნებდი. ახალი მრწამსი, პირველ ყოვლისა, თავხედობასა და უტიფრობას მოითხოვდა, რაც ორპირში სულიერი წვრთნისას შესანიშნავად ჰქონდა ათვისებული. ბევრი არ უყოყმანია – ციალა მოწინავეების, როგორც მათ ეძახდნენ – „პრადვინუტების“ ცქრიალა ბანაკში გადაბარგდა.

ერთი გადაულახავი წინააღმდეგობა მაინც იყო – არჩევანი პროგრესულ აშშ-სა და ერთმორწმუნე რუსეთს შორის. გოგონამ ბევრი იფიქრა და გამოსავალიც მონახა: „მართალია, ამერიკის შეერთებული შტატების შმოტკები, მანქანები და მობილურები მევასებაო, მაგრამ ტექნიკური პროგრესი მხოლოდ გარეგნული მხარეა და სულიერება ამერიკაში არააო; მაგათი არც საკვები ჩაიდება პირში – გენმოდიფიცირებულია და ქიმიკატებით არის დაძეძგილიო; გარყვნილებაზე აღარაფერს ვამბობო“. აქ მემარცხენეობაც წამოეშველა და დილემა ამერიკის, როგორც იმპერიალიზმის საყრდენისა და მსოფლიო დიქტატორის უკიდურესი შეძულებით გადანყდა. ციალა არასამთავრობო სექტორს მიეძალა და ორგანიზაციის – „ქართული ოჯახის სინმინდის დამცველთა ლიგის“ („ქოსდალი“) დამფუძნებელიც გახდა. გრანტი

მიიღო, პარიზი და რომი მოინახულა.

სტატუსისა და მიუკერძოებლობის შესანარჩუნებლად, „ციკო“ ევროპულ კულტურასა და ფასეულობებს ღიად აღიარებდა. ევროპაზე მსჯელობას ჩვეულებისამებრ შემდეგი შემჩნევით ასრულებდა: „დოსტოევსკი, ჩაიკოვსკი და პროკოფიევი მაინც სულ სხვა სიღრმეებიან“. ჯორდი, შეამჩნევდი, რომ უკვე „ციკოდ“ ქცეული გოგო სვეტურ დახვეწილობას მიაწვავდა, გულში კი რუსეთის სიყვარულს რუდუნებით იმარხავდა.

„ციკო“ ბოჰემურ ყოველდღიურობაში ჩაიძირა. დაიწყო ელიტაში გაჩითვის პროცესი. კდემამოსილების წოდების მინიჭების თარიღი დროებით გადაიდო – ქალიშვილმა გული გახსნა და, როგორც ორპირში იტყვიან, „ფეხებიც გადაშალა“. ის ნაირ-ნაირ მხატვრებთან, მწერლებთან თუ მუსიკოსებთან, განსაკუთრებით კი ელექტრონული მუსიკის შემქმნელებთან თუ „დიჯეებთან, განურჩევლად მათი ასაკისა (ამბობენ, სქესისაცო) ჟიმაობას მოჰყვავდა. ამასობაში ის ხან „ციკო“ იყო, ხანაც – „ცქერიალა“... „ცილუკა“, „ციალიკა“, „ციკლიკო“... ბოლოს, როდესაც გაფარჩაკებისკენ წავიდა, „ოპა, ციალა“ და „ცელკა ციალკაც“ კი შეიქნა...

სექსში უკიდურესი ლიბერალიზმის ათვი-

სების შემდეგ ცილა მეორე უკიდურესობაში გადავარდნილა და LGBT საზოგადოებასთან ბრძოლითაც გაუთქვამს სახელი. როგორც თავად უნოდებდა – „პიდარასტებს“ გააფთრებით ეკვეთა! დიადი მიზანიც ცხადი იყო – მომავალი თაობის ამ დასავლური გარყვნილების სენისგან გადარჩენა... და, რალა თქმა უნდა, ჩვენი, მონიფულების ხსნაც.

ცილას ბრძოლა „პიდარასტებთან“

17 მაისის აღლუმი მზადდებოდა...

ჭეშმარიტ პატრიოტთა მთელი ძალები მობილიზებული იყო ერთი დიადი მიზნისთვის – უკანალის უბინოების დაცვა! საიდუმლო ბაზაზე გაცხოველებული სამხედრო-საველე სწავლებები მიმდინარეობდა. პოლიგონზე, განცალკევებით, მეტად გაძლიერებული პროგრამით, გადამწყვეტი ბრძოლებისთვის სპეციალური მოიერიშე ჯგუფი – „ტრაკფრთხილნი-777“ ნვრთნას გადიოდა...

17 მაისის აპოკალიფსი მოახლოებულიყო!..

ფეხზე იდგა სრულიად საქართველოს მართლმორწმუნე ეკლესიაც! მამაოების ტრიადები „ტაბურეტებით“ „სამბოს“ ილეთებს ხვეწდნენ, ფოლადის ჯავშანჭილეტებს ირგებდნენ, ზემოდან კამუფლაჟისთვის, რათა დროზე ადრე არ გამჟღავნებულიყვნენ, ძაძებში იმოსებოდნენ და „დედის ტრ...ს“ ორატორიას გალობდნენ. სტიქაროსნები, სტუდენტები და სხვა ნორჩი ჰომოფობნიც ფხიზლად იყვნენ და იქვე ჟრიამულით შეტაკებისთვის ემზადებოდნენ...

ამხანაგებო, 17 მაისის პუტჩი იწყებოდა!..

ქვეყანაში დიდი ფუსფუსი იყო ატეხილი: პოლიციის გაძლიერებული პატრულირება, ქუჩების გადაკეტვით, რათა გაძვალტყავებულ LGBT-ელთა 10-კაციან არმიას როგორმე პარლამენტის წინამდებარე პლაცდარმისკენ არ გაეღწია; სამხედრო-საჰაერო ძალები საყაზარმო მდგომარეობაზე გადაჰყავდათ, ჯავშანტექნიკა დაქოქილი იდგა...

დიდი აჟიოტაჟი იყო პრესასა და ტელევიზიაშიც! „ჯაბრაილის“ თოქშოუში ერთდროულად მოძღვრებსა და ქალაქის სახელოვან „პუტანებს“ პატიჟებდნენ.

მოკლედ, 17 მაისის წარღვნა კარს იყო მომდგარიი-ი-ი!

ტრაკდაუცველი მოსახლეობა ლოცვად იდგა – მასები სისხლისმღვრელი ომისთვის სულიერად ემზადებოდნენ. ხაზინის ოქრომჭედლები „მეობისთვის ტრაკდამაშვრალთა“ საპატიო ორდენების მოვარაყებით იყვნენ დაკავებულნი.

ამ დროს, „ლიბერასტები“ და სხვა ნაგვეები მეტად ავისმომასწავებლად იყვნენ გაყურსული... ივერიის ცის კაბადონზე შავი ღრუბელი ჩამონოლილიყო. დიდი განსაცდელის წინაშე იდგა სრულიად საქართველო... პრობლემა კი მხოლოდ ერთი უმნიშვნელო გარემოებით გამოიხატებოდა – LGBT-ემნიკებს მშვიდად ეძინათ, ცისფერ სიზმრებს ხედავდნენ და გარყვნილების ზეობისა და არშემდგარი აღლუმის შესახებ არაფერს უწყოდნენ. თავდადებული პატრიოტები კი მაინც ცქვიტად იყვნენ – ფხიზლობდა ერი, არ ეძინა ბერს...

ისმის კითხვა: ამ გარდამტეხ ჟამს, სად იყო და რას აკეთებდა მართალი ციალა? ის მშრომელთა მასებს გადამწყვეტი ბრძოლისთვის ამზადებდა და ცეცხლოვანი გამოსვლებით საომარ ჟინს აღვივებდა.

მართალი ხილას მოწოდება თანამემამულეებს!

„ამხანაგებო, დანო და ძმანო, ივერიელნო, თქვენ მოგმართავთ მე – ორპირელი ციალა! გახარებთ, რომ 17 მაისს ტელეკომპანია „გოლგოთა TV“-ს პირდაპირი ეთერით ერი და ბერი ვიხილავთ დიდ დაპირისპირებას საქართველოში:

ოჯახის სინმინდისთვის მებრძოლები VS
LGBT თემი, ლიბერასტები და სხვა ნაგვები!

ჩვენი დიადი მიზანი ნათელია და კეთილშობილური! ჩვენ, რადაც უნდა დაგვიჯდეს, მოვალენი ვართ, დავიცვათ უმრავლესობის უფლებები, რათა მათ, ყოველგვარი დაბრკოლების გარეშე, განახორციელონ თავიანთი ლეგიტიმური ნდომა და ცემით ამოხადონ სული სოდომისა და გომორის მოციქულებს! ამ გზით ჩვენ არა მხოლოდ ოჯახს განვამტკიცებთ, არამედ მშობლებსაც სათანადო პატივს მივაგებთ!.. და ეს არ გახლავთ ამ ღონისძიებისგან მიღებული ყველა სარგებელი – ჩვენ ვაამებთ წინაპართა სულებს და მანანით ვაქეიფებთ მათ ზეციურ იერუსალიმში!

ამას გარდა, გრანდიოზული მსვლელობის

დასრულების შემდეგ, „ქართული ოჯახის სინ-
მინდის დამცველთა ლიგის“ (ქოსდალი) ორგა-
ნიზებით, „დინამოს“ სტადიონზე გაიმართება
საზეიმო კონცერტი. გალა წარმოდგენის პრო-
გრამა მოიცავს:

დასაწყისში დასავლეთ ტრიბუნასთან,
სამთავრობო ლოჟის გასწვრივ, საპატიო ნიშ-
ნით – „მეობითა და გაგებით ტრაკნალებულნი“
დაჯილდოვდებიან ტრაკთდაცვეთას სასწაულე-
ბრივად გადარჩენილი მოქალაქეები.

მამათმავლობის პანდემიის თავიდან ასაცი-
ლებლად, პროფილაქტიკის მიზნით, დაჯილ-
დოების რიტუალს მოჰყვება დამნაშავეთა მასო-
ბრივი დასჯა. წარმოდგენა გაიხსნება აღნიშნუ-
ლი არამზადების მამებისა და დედების სახალხო
გაშოლტვით. თქვენ შესაძლებლობა მოგეცემათ,
დატკბეთ 666 შარვალჩანეული მამაკაცისა და
კაბაანეული დედაკაცის ფუმფულა, ახლად
გამომცხვარი ფუნთუშასავით მადისაღმძვრე-
ლი, გონების დაკარგვამდე ამგზნები, თეთრი,
ქათქათა ტრაკებით, რომლებიც მათრახის
გადაჭერასთან ერთად თქვენ თვალწინ, იდეა-
ლურად მრგვალ ფორმასა და თვალშისაცემ
სიმკვრივეს შეიძენენ, ხოლო დასასრულს, ატა-
მივით გავარდისფრდებიან... (შეამჩნევდით, ამ
სახიფათო სენის შეფარული ფორმის არა მხო-

ლოდ მამაკაცებში, არამედ დედაკაცებშიც კი გაჟონვას...).

იქვე ეყრებიან მათი გარყვნილი შვილები, მოფრიალე შავი ბაირაღებით, ზედ მენამული ფერის წარწერით: „ხარი ხართან დააბი, ან ფერს იცვლის, ან ზნესაო“. თქვენ იხილავთ დასაწვავად გამზადებულ 7 გაძვალტყავებულ მამათ-მავალს, სასონარკვეთას მიცემულ 17 მეძავს, თითო-თითო ბისექსუალსა და ტრანსსექსუალს, სამ ლესბოსელსა და სხვა ერეტიკოსებს... აგიზგიზდება ცეცხლი და მთელი ივერიის მსოფლიო-ში ყველაზე მართალი მოსახლეობის თვალწინ დაიწყება გარყვნილი სხეულების შებრანვა, მათგან ტანჯული სულების გამოდევნა და, უკვე განსპეტაკებული სახით, ზეცად ამად-ლება! ყოველივე წარიმართება ერთობლივი ლოცვის: „ანა-ბანა-ნიცა, რუსების ბალნი-ცა, ჰეი, გედევან-ჩო, ბა-ლან-ჩოს“ – თანხლებით (უმორჩილესად გთხოვთ, ღვთის დახმარებით დაიზეპიროთ მოცემული ტექსტი!).

საზეიმო საღამო დაიხურება წარმოდგენით, რომელიც გაიმართება სუპერთანამედროვე საცურაო ცენტრში – „პოსეიდონის სამყარო“. თქვენ იხილავთ ინგლისის „უსასთან“ ერთად დაძირვისა და ივერიის გაბრწყინების წარმტაც სცენებს. კონცერტის დასასრულს, აბობოქრე-

ბული აუზის ზედაპირიდან თავს ამაყად ამოყოფს ქართული სინქრონული ცურვის დედოფალი ბერტა ბაგრატიონი-ვერზბლჟიჟევსკა, რომელიც მოშიშვლებული მკერდით განასახიერებს ორ გადარჩენილ ბორცვს – ერთმორწმუნე რუსეთსა და გაბრწყინებულ ივერიას – ამინ და ვაშა!“.

მქუხარე, ხანგრძლივი აპლოდისმენტების დასრულების შემდეგ ციალა მკაცრ გამომეტყველებას იღებდა და მრისხანე ხმით წარმოთქვამდა: „ლონისძიებაზე დასწრება ყველასთვის სავალდებულოა! არ მობრძანდებით და თქვენი აჯობებს...“

მგზნებარე სიტყვის დასრულებისას ამჯერად, ალბათ, უფრო ციალა, ვიდრე „ციკო“, გულზე ხელს იდებდა და საყვარელ „ბანდერა როსას“ იწყებდა. მართალ მეომართა კოჰორტები ლამის წყვდიადში გალობდნენ და ფეხშენყობით ფრონტის ხაზისკენ მიაბიჯებდნენ: „ავანტი პოპოლო, ალა რისკოსა, ბანდერა როსა, ბანდერა როსა...“

როგორც ხედავ, ჩემო ჯორდი, „პიდარასტებთან ომში“ ციალა ძირითადად „მეტაბურეტკეების“ იდეოლოგიური მხარდაჭერითა და დასავლეთის გარყვნილების მხილებით შემოიფარგლებოდა. შეიძლება ითქვას, ის ჯან-

სალი ცხოვრების წესს უწევდა პროპაგანდას. ქალიშვილი უშუალოდ არ მონაწილეობდა ხელჩართულ ბრძოლებში, რადგან მასში ინტელექტუალ-ლიბერალი ჯერ კიდევ ცოცხლობდა და ძალადობრივი ქმედებების გზაზე აბრკოლებდა. ისიც უნდა ითქვას, რომ ბოლომდე მაინც ვერ მოითმინა და რუსთაველის გამზირიდან გაშმაგებულ ბრბოს გამოქცეულ ერთ-ორ მამათმავალს პუშკინის სკვერთან მაინც წამოენია და დაანინკნა თმა.

კერპის „ამბღღობა“?

ჩემო ჯორდანო, აქ შეიძლება დაეჭვდე და გაიფიქრო: „როგორ ათავსებდა ეს ქალი ერთდროულად ლიბერალური ფასეულობების დაცვასა და LGBT თემთან ბრძოლას?!“. მეც იგივე კითხვა დავუსვი საკუთარ თავს... გულისთქმამ მყისიერად მიპასუხა: „ისევე, როგორც ევროპით მოხიბვლასა და გულში რუსეთით ტკბობას – ცხელი ყინულივით, რაა...“. მაინც ვერ მოვისვენე და მამა კარპენტეროსს მივმართე. მან მომიგო: „ყოველივე ღვთის განგებით ხდება და მოეშვი შენ ამ ჩაკირკიტებით ყველაფრის გამოძიებას!“

მეც კურთხევას დავემორჩილე და დავდუმდი. ისე, მართალი გითხრა, ჯორდი, ჩემთვის ასე დავასკენი: ამ ადამიანში, როგორც ყველა ჩვენგანში, ერთდროულად ორი „მე“ თანაარსებობდა და გარემოებების მიხედვით, ქალიშვილი ხან ციალა იყო, ხანაც „ციკოდ“ იქცეოდა.

აქვე უნდა აღინიშნოს, რომ ქალაქელი „ლიბერასტებისგან“ ციალას კრიტიკის ქარცეცხლი დაატყდა. ჟურნალ „თმახუჭუჭა ლიბერალის“ ფურცლებზე „ციკოზე“ კრიტიკული სტატიაც დაიბეჭდა. მოკლედ, შინაურულად შეიძლება ითქვას – ინტელექტუალური საზოგადოების თვალში „ციკო“ გაბანძდა...

ციალამ დედაქალაქში მოღვაწეობა დაასრულა და მშობლიურ ორპირს დაუბრუნდა. მიიხედ-მოიხედა და „ქართველ მართალთა ალიანსი“ (ქმა) დააარსა. „ქმა“-ში მიღება დაიწყო. რაიონის მონინავე ინტელიგენცია და რკინიგზის პროლეტარიატი, სოფელ გრაკალის გლეხობა და გალოთებული ახალგაზრდობა ისედაც პატრიოტული სულისკვეთებით ინვოდნენ, სწავლული წინამძღოლის გამოჩენამ კი ახალი მუხტი შესძინა ეროვნული ფასეულობებისთვის მეზრძოლთ. „ქმა“-ს რიგები დღითი დღე იზრდებოდა. პარტიის ოფისი მამა კარპენტეროსმა აკურთხა და კედლები სულ ზეთის ჯვრებით დაფარა. „ქმა“

არჩევნებისთვის მზადებას შეუდგა. ერთი რამ იყო ცუდი – ციალას მიერ რაიონის ყველა კუთხე-კუნჭულში გაგზავნილმა შიკრიკებმა ვერც ერთი მამათმავალი ვერ აღმოაჩინეს... ეგ არაფერიო, არ შეიმჩნია ციალამ და ბრძოლას მონყურებული ინტელიგენცია სახალხო მასებთან ერთად კანტიკუნტად მიმოზნეული „ნაცებისა“ და კიდევ უფრო იშვიათი „ლიბერასტების“ გასანადგურებლად დარაზმა.

ციალამ კიდევ ერთი მნიშვნელოვანი სიახლე შეიტანა რაიონის მონყენილ ცხოვრებაში – დაწესდა ორპირელი ერეტიკოსის – დავით („ცეცხლუარმყოფელი“) დარბაისელის გმობის კვირეული, რომელიც გამოჩენილი ბოლშევიკისა და რევოლუციონერის, ადგილობრივი მნიშვნელობის წმინდანებთან გათანაბრებულ ბერტოლუჩი („გრაკალელი“) სტურუას სადღესასწაულო წირვით სრულდებოდა. მეორედ მოსვლის ლოდინში გათანგულ ორპირელებს ერთკვირიანი უქმე დღეები დიდად ეამათ. იმართებოდა ღრეობა – ხალხი ქეიფობდა და, ჩვეულებისამებრ, სუფრის დასასრულს შეზარხოშებული სტუმრები, ჭერის მფარველი ანგელოზის სადღეგრძელოს მაგივრად, „ცეცხლუარმყოფელის“ დედის ტრ...ს აგინებდნენ. საკვირაო წირვის შემდეგ კი მრევლი კომუნისტური ეპო-

ქიდან შემორჩენილ ბერტოლუჩი („გრაკალელი“) სტურუას ძეგლთან იკრიბებოდა და ციალას კურთხევით, „ინტერნაციონალის“ მაგივრად „ბანდერა როსას“ გალობდა. დღეს სულ სხვა მოთხოვნებიაო, ამბობდნენ მორწმუნეები.

რელიგიურობასთან შერწყმულმა პოლიტიკოსობამ ციალა სულ გადარია – ის სიცოცხლეშივე დაბოლმელ კერპად იქცა. მისი ყველას ეშინოდა და ახლობლებიც კი მასთან შეხვედრას გაურბოდნენ. დიახ, ჯორდი, რაოდენ პარადოქსულადაც უნდა ჟღერდეს, სწორედ „მართლობის“ შეგრძნება წარმოშობს შურს და, აი, როგორ! უპირატესობის შეგრძნება, თავისთავადაც, გიბიძგებს შედარების ობიექტისთვის არგუმენტების გარეშე იმის მტკიცებას, რომ ის „ცუდია“, რაც, თავის მხრივ, გაამაყებულ პიროვნებაში აგრესიისა და ბოლმის მიზეზი ხდება. ამას გარდა, არსებობს შურიანობის უფრო სიღრმისეული მოტივებიც. უვიცობა და სიბნელე, ჩემო კეთილო მეგობარო, ადვილად გარწმუნებენ საკუთარ წარმოსახვით უპირატესობაში. ამ დროს ადამიანი შეიძლება აქტიურიც იყოს, როგორც ციალა, მაგრამ მას „გონებრივი სიზარმაცე“ ეუფლება. აბა, რაღა საჭიროა სწავლა და შრომა, თუ ყველაფერი ყველაზე კარგად იცი? „მუდამ მართალი“ თავს უფლებას აძლევს,

ნებისმიერს ყვირილით, აგრესიულად ასწავლოს, რაც ადამიანებს მეტად აშინებს და, შედეგად, კერპი უკრიტიკო ველში იკეტება, მას ყველა უხმოდ ეთანხმება. გაამაყებული პიროვნება ინყებს ბრძოლას ყოველივე პროგრესულთან და მისი წარმოდგენებისგან განსხვავებულთან, რადგან ეს ახალი ცოდნა კერპის სხვებზე უპირატესობას აკნინებს. დროთა განმავლობაში, „მართალი“ ხედავს, რომ ის გარშემომყოფთაგან არა მხოლოდ იზოლირებულია, არამედ, სიზარმაცის გამო, აშკარად ჩამორჩა კიდეც. ეს კი, თავის მხრივ, კერპს ალიზიანებს, მაგრამ ახალი ცოდნის მიღების მაგივრად, ის საკუთარ „მართლობაში“ ქვაფდება და სხვა ადამიანებისადმი შურიტ კიდეც უფრო ივსება. ასე გადაიქცა ციალაც ერთ დაბოლმოდ „მართალ“ კერპად. კერპი კი, როგორც ცნობილია, არ იცვლება და „ყოვლისმცოდნეობას“ ვერ თმობს, ამიტომ პიროვნულად არ იხვენება – ის ხომ საკუთარ „მეს“ არ ებრძვის, არამედ, პირიქით, ამპარტავნების დემონს სხვისადმი შურითა და ბოლმით კვებავს. ასეთი იყო, ჯორდი, ციალას გაკერპების გზა...

გავიდა წლები. ციალა მუდმივ მართლობასა და მგზნებარე პატრიოტიზმს თანაბრად მაღალი ინტენსივობით ინარჩუნებდა. სრულიად ორპირის მოსახლეობა მას მხოლოდ „მართალ

ციალად“ მოიხსენიებდა. ერთი შეხედვით, ქალი სიცოცხლეშივე მარმარილოს ქანდაკებად იქცა... თუმცა ვინ იცის, მის გულში რა ხდებოდა, რა ფიქრები და ვნებები ბობოქრობდა? რა თქმა უნდა, არავინ, არაფერი... მაგალითისთვის, კარგი კაცი თავის დროზე რომ შეხვედროდა, შესაძლოა წყნარ ბედნიერებაში გაეტარებინა ცხოვრება – მუყაითი შრომითა და მეუღლის ტროფობით. ახლა შვილიშვილებთან ერთად ბუხარს მიუჯდებოდა და ბავშვური ენით იმ ღმერთკაცზე მოუთხრობდა, რომელმაც თავი ადამიანის ბუნების სიყვარულით ავსებისთვის დადო. უამბობდა იმ გულჩვილ რწმენაზე, რომელიც ასე იშვიათია და, ჩვეულებისამებრ, მოხუცის სახეს კეთილი ღიმილითა და სიმშვიდით ასხივოსნებს. სწორედ ასეთი, არამიწიერი სიყვარულით განათებული მოხუცების ნახვისას რწმუნდები, რომ წმინდანებზე პატერიკები სინამდვილეა და არა გაზვიადებული გადმოცემა... ეჰ, მართლაც, რომ არავინ, არაფერი იცის ამქვეყნად.

ჰო, უკაცრავად, ჯორდი, ფიქრებში გავერთე. მართალია, რა როგორ იქნებოდა, არავინ იცის, მაგრამ მოვლენები ასე განვითარდა: ერთხელაც მამა კარპენტეროსმა შენიშნა, რომ ციალამ საკვირაო წირვა გააცდინა. გავიდა დღეები, ისევ არ

გამოჩნდა. სამი კვირის თავზე სახლში გაუარა... და ციალა გაციებული დახვდა. აქ, ჯორდანო, ჩემი თხრობა დასასრულს მიუახლოვდა, რადგან ციალა გარდაიცვალა, ხალხურად რომ ვთქვათ – მოკვდა ან უფრო უბრალოდ – „მოკტა“.

ორპირისა და გრაკალის მრევლი დიდხანს ბჭობდა, ციალა ღმერთმა წაიყვანა, თუ მან აიღო და თავისით მოკვდა? თუმცა სიკვდილს რას გაუგებ... ყველას თავისი დრო აქვს. ჰო, ახალგაზრდა ქალი იყო, ორმოცდაათ წლამდე, მაგრამ ერთ მშვენიერ დღეს სამუდამოდ დაიძინა... რაღა თქმა უნდა, ნაზიარებმა და მარადიულზე ფიქრებში... ისე, თუ დაიძინა, მაშინ ფიქრებიც ვერ ექნებოდა, უფრო, ალბათ, სიზმარი... მოკლედ, ციალა საზვერეების ეკალბარდებიან ბილიკს დაადგა. „ბანდერა როსა, ბანდერა როსა...“ – რატომღაც ახლა მეც ეს მოტივი გამახსენდა...

მერე იყო პანაშვიდები, მამა კარპენტეროსის მიერ წესის აგება, კუბოს გარშემო მეუფის მედიდური სვლა – ეს იყო ბოლო და ყველაზე მაღალი მწვერვალი ციალას ტრიუმფისა! ის უემოციოდ, სრულიად მიუკერძოებელი, კუბოში იწვა და მრავალმნიშვნელოვნად დუმდა და მთავარი (!!!) – როგორც ყველა ერთხმად აღნიშნავდა, თუ ადრე ციალა „პარავოზივით“ თუ ტანკივით „ნაგლი“ იყო, გარდაცვალებამ

მას აშკარად კდემამოსილი გამომეტყველება შესძინა. არამინიერი დამშვიდება და მოკრძალება ყველამ შენიშნა – ასე გამოიჩინა ციალა ქალთა სქესში ყველაზე მაღალი სათნოებითაც შემკული – ის კდემამოსილი გახდა!.. ბოლო კი, ჩემო ჯორდი, ყველასთვის ერთია – გასვენება და „კაი ქელეხი“.

... შემთვრალი მამა კარპენტეროსი ოდნავ ბარბაცით სახლში მივიდა. ანაფორა არც გაუხდია, ისე მიწვა. მღვდელი თვლემდა და ფერადი ზმანებით ტკებოდა: „ორპირის რაიონი, ცენტრი – მოასფალტებული მთავარი მოედანი ბალახოვანი ყვავილნარით, გარშემო – „კულტურის სახლი“, პროკურატურის შენობა და რკინიგზის სადგური, გვერდით – პოსტამენტზე დადგმული „ბრონზის“ სტალინი... შორს – მდინარე რიონი, სიმინდის ყანების თავზე – თხელი ნისლი... ვაა, აშკარად ადამიანია!.. რაკეტის ძრავის მსგავსად, ცეცხლს გამოისვრის და ზეცისკენ მიფრინავს, მიფრინავს!..“, – დააკვირდა და... დაა... და-და-და -დან -დადან! ცუმპა-რამპა-მპამ-პაპამ!.. ოჰოი, საოცრებავ – ღრუბლებისკენ მიმავალის სახე იცნო: „ციალაა! ციალაა-ა-ა! დიმპიტაური-დამპიტაური“, – წამოიყვირა და საწოლიდან დამდურულივით წამოვარდა. მაშ, ციალა... ამაღლდა?.. ვაა, ციალა კი არა, ეგ

ყოფილა ციოლკოვსკი!..“

დაჯდა, აღელვებისგან აზრებს თავს ვერ უყრიდა: „ქელეხის შაქრიანი ღვინო ბევრი კი დავლიე, პირი მიშრება, ხო იცი...“, – მთელი გრაფინი ცივი წყალი გადაუშვა, – „მაგრამ მაინც სიზმარია თუ ხილვა?..“ როგორც მერე გაირკვა, უკვე მაშინ მამა კარპენტეროსს ერთი ფრიად გასაოცარი აზრი გასჩენია: „ნუთუ მე წმინდანის ცხოვრების მომსწრე გავხდი?.. ისე, ქალი წმინდანი, თან ბოლო ჟამის დროებაში, ქართველებს არც გვყავს... დეფიციატია!“ გარეთ გავიდა, ღობეს მიაშარდა და ისევ დაიძინა.

დილით ადრე გაელვიძა, ხილვა გაახსენდა: „... ბოლო ჟამის ივერიაში ქალი წმინდანები არც გვყოლია!“ – ამ ფიქრებში ხელ-პირზე წყალი შეისხა, თავი მოინესრიგა და ზადენში მეუფე საბატეროსთან გაქანდა.

„ბეათიფიკაცია“

როგორც იცი, ჯორდანო, რომის კათოლიკურმა ეკლესიამ შუა საუკუნეებში გამოიმუშავა კანონიზაციის ორი საფეხური: ნეტარად შერაცხვა (ბეათიფიკაცია) და წმინდანად შერაცხვა.

აღბათ, ისიც მოგეხსენება, რომ ბეატიფიკაციის ეტაპზე ხდება გარდაცვლილის მიწიერი ცხოვრებისა და განუული ღვანლის უფრო დეტალური შესწავლა, აგრეთვე მომავალი წმინდანის მიერ მოხდენილი სასწაულების უტყუარობის დადასტურება. მართლმადიდებელ ეკლესიას ასეთი გამიჯვნა არ ახასიათებს, თუმცა სხვადასხვა წმინდანი შეიძლება ატარებდეს კონკრეტულ წოდებას: „ნეტარი“, „ღირსი“, „მართალი“, „კეთილმორწმუნე“.

ასე მივუდგებით საკითხს, თუ ისე, მამა კარპენტეროსი, როგორც ანგანსვენებული „ციკო“ იტყოდა, წმინდანებში გენდერული თანასწორობის აღდგენას შეუდგა. საქმე პერსპექტიულად გამოიყურებოდა – სამამულო წმინდან ქალთა დეფიციტის იდეით მეუფე საბატეროც აენტო და მღვდელი ციალას ხატის შექმნაზეც აკურთხა. ამისთვის ის ფოტო შეარჩიეს, რომლიდანაც ციალას LGBT თემთან შეტაკების ეპიზოდი უნდა გადმოეხატათ.

მანამ კი ერთად ჩამოწერეს ციალას ცხოვრების საკვანძო მომენტები. ქალაქურ ეტაპზე ასეთი გადანყვეტილება მიიღეს – ნაკლები აქცენტი გაეკეთებინათ მომავალი წმინდანის პირად ცხოვრებაზე, ხოლო თუ ვინმე, ზედმეტად ცნობისმოყვარე, „ჭუჭყიან საცვლებში“

ქექვას მაინც დაინყებდა, შემდეგი კლდესავით შეუვალი არგუმენტი მიეგოთ: „ყოველივე ღვთის განგებით ხდება და, ალბათ, ღმერთმა „ციკოს“ დროებითი გარყვნილება მისი უკიდურესი დამდაბლებისთვისა და თვითგვემის გაძლიერებისთვის დაუშვაო... ესეც რომ არ იყოს, აღვირის ხანმოკლე ახსნა იმავე დედაქალაქში „პიდარასტებთან“ თავდადებული ბრძოლით სრულად „რასხოდდებაო“.

...დაინყო „ბეატიფიკაციის“ დიდი მოლოდინებით აღსავსე ჟამი. ჯერ კიდევ რაიონული მასშტაბის წმინდანის მიერ მოხდენილი სასწაულების აღრიცხვა და სპეციალურ რვეულში მათი დეტალური შეტანა მეუფე საბატეროს ხელმძღვანელობით მამა კარპენტეროსს დაევალა. მღვდელი ციალას სამარესთან გადაჭიმულ ტურისტულ კარავში გადასახლდა და დღედაღამ დაკვირვებებს აწარმოებდა. რვეული თანდათან ახალ-ახალი ჩანაწერებით ივსებოდა.

საფლავთან მისვლის შემდეგ ზოგი იკურნებოდა, ზოგსაც თავი აღარ სტკიოდა, ორი ბერნი დედაკაციც დაორსულდა, სამმა ლოთმა სმას თავი დაანება... იყო შემთხვევა, გვალვის გამო, ციალას სახელზე ლოცვისა და წვიმის წამოსვლისა, ოღონდ, როგორც მეზობელი სოფლის მღვდელი მამა ბრეკეტი (დურუჯიშვილი) იუწყე-

ბოდა, ლოცვის ხანგრძლივობა და ინტენსივობა ვერ გაუთვლიათ და მოსავალი ღვარცოფს ნაუ-
ლეკავს. ეკლესია, ხალხი ციალას სასწაულების
კონკრეტული რაოდენობის დაგროვებას ელო-
დებოდა. ეს ციფრი საიდუმლო გათვლებით 667
უნდა ყოფილიყო. როგორც ამას მეუფე საბატე-
რო ხსნიდა – „666“ სატანის ციფრია, ხოლო მას-
ზე გადაცილება ეშმაზე გამარჯვებას და სულის
მიერ ყველა, განსაკუთრებით სიძვა-მრუშობის,
საზვერეების წარმატებით გასვლას ნიშნავსო.
„ოჰ, შენ რა გითხარი, ციალა, ფეხის ნაცდენის-
თვის – ეს რა მიტკალივით ქათქათა ცხოვრება,
კინალამ სამუდამოდ ტალახში ამოგანგლეო“,
გალიზიანებით ჩაილაპარაკებდა ხოლმე უძი-
ლობისგან გადაღლილი მამა კარპენტეროსი. ასე
რომ, ჯორდი, ამ წყეული უმანკოების გარშემო
მითქმა-მოთქმა არ წყდებოდა, რადგან „ერშიც
და ბერშიც“ ბეატიფიკაციის დასრულებამდე
გარკვეული ეჭვი მაინც რჩებოდა.

შველაც უმაღლ გამოჩნდა – ერთ მშვენიერ
დღეს ხატზე გამოსახული თვალეები გამჭვირ-
ვალე სითხით აივსო და ციალას ხატმა ცრე-
მლდენა დაინყო! ხატს ბამბები შემოუნყვეს,
ხოლო, სითხის სიუხვის გამო, ქვემოთ ვედროც
დაუდგეს. გადმოდენილი „მრონი“ სტერილურ
ბოთლში გადაიღეს და თბილისში საპატრიარქო-

ში ექსპერტიზაზე გაგზავნეს.

მირონმდინარე ხატის ამბავი ორპირის რაიონს გასცდა და მთელ ივერიას მოედო. კეთილმორწმუნე ერი ციალას საფლავისკენ გამოემართა – საქართველოში დიადი პილიგრიმოზა დაიწყო!

იმერეთიდან მრევლი დაიძრა,
მინა ზანზარებს ქართლის!
ციალას ხატთან ივერთა მოდგმას
სურს, შეიმოსოს მადლით.

...აშშ-ის ცენტრალური სადაზვერვო სამმართველოს ხელოვნური თანამგზავრი უკანასკნელი თვეებია დედამიწაზე მეტად უცნაურ და შემაშფოთებელ ინფორმაციას აგზავნიდა – საქართველოს ტერიტორიაზე შეიმჩნეოდა ხალხთა მასების არამოტივირებული გადაადგილება... ამერიკის სამხედრო-საჰაერო ძალების გაერთიანებული შტაბი დღედაღამ ფხიზლობდა, სამხედრო ელიტა საგონებელში იყო ჩავარდნილი – ვერაფრით გაერკვიათ, რა ხდება, რა საიდუმლო განზრახვა ამოძრავებდა ათასობით ქართველს, რომლებსაც ასე უყვართ თავიანთი კუთხე-კუნჭული? ათასობით ადამიანი მოსწყდა მშობლიურ კერას, თბილ სანოლსა და მუდმივი

ქორწილ-ქელეხების სამყაროს, და სამარშრუტო ტაქსების კილომეტრიანი კოლონით ორპირის მიმართულებით გაქანდა...

რაიონის სასაფლაოს გარშემო უამრავი სავაჭრო ჯიხური დაიდგა, გაიხსნა რესტორანი „ზეკარი“ და სასადილო „ციალას კერძები“, განცალკევებით აღიმართა დიდი სავაჭრო ცენტრი – „ქოსდალი მარკეტი“, რომელშიც მხოლოდ წმინდანის ხატები, შიგნით ჩატანებული, ასფალტისგან დაფლეთილი ქვედატანის ნაჭრები და საფლავზე მისატანი „ოლეინას“ ზეთი იყიდებოდა.

მოკლედ, ხალხთა მასების დიდი მოძრაობა ატყდა. იმერეთი დაიძრა, სამეგრელო-სვანეთი მარშით მოაბიჯებდა, აჭარიდან სტუდენტობის ტალღა აზვირთდა – ყველა ორპირისკენ მიისწრაფვოდა... ადგილობრივი გამგეობისა და ეკლესიის მსახურთა გაერთიანებულ კრებაზე ციალას ამოსვენება გადაწყდა. ხალხმა შვებით ამოისუნთქა – მათ საშუალება მიეცათ ნეშტის მთხვევის რიტუალი აღესრულებინათ და უდიდესი მაღლი მიეღოთ!

ახალი ტრენდის ესოდენ ნარმატებული და სარფიანი ექსპლუატაციის ამბავმა საპატრიარქომდეც ჩააღწია...

ორპირს „პრადოს“ შავი ჯიპების მთელი

კოლონა ესტუმრა, რომელსაც მეუფე საბატეროს არანაკლებ შავი და დიდი ჯიპი მიეგება. დელეგაციას საპატრიარქოს წარმომადგენელი მიტროპოლიტი ჯექსონ (გოროზია) ხელმძღვანელობდა. მღვდელთმთავარი და ამაღა ჯერ აქეიფეს, მერე ბეატიფიკაციის პროცესისთვის სახელდახელოდ აშენებულ სასტუმროში მოასვენეს... გზად საფლავზეც შეირბინეს და ციალას ცხედარს დახედეს. საიდუმლო კრება საღამოს 7 საათისთვის დაინიშნა.

კრების დაწყებამდე სულ რაღაც ნახევარი საათით ადრე სასტუმრო „ზეციურ იერუსალიმთან“ რაიონში ინტრიგანობით სახელგანთქმული „რიჟა შოკა“ შენიშნა მრევლმა. ამბავი მამა კარპენტეროსსა და მეუფე საბატეროს უმაღლ შეატყობინეს... თუმცაღა ბლოკადის გამოცხადება უკვე გვიან იყო, „შოკამ“ სასტუმროს კიბეზე აირბინა, კარი შეაღო და ფოიეში შენარნარდა...

კრება გაიხსნა. საპატრიარქოდან ჩამოსული მიტროპოლიტი ჯექსონ (გოროზია) წამოდგა, ხანგრძლივი პაუზის შემდეგ პირჯვარი გადაისახა და შეკრებილთ თავზარდამცემი სიახლე აუწყა: „ჟღალთმიანი შოკა“ არცთუ უსაფუძვლოდ („ხატს დავხედე თუ არა, ეგრევე გულმა რეჩხი მიყო“) ამტკიცებდა – ცია-

ლას მამის მხრიდან ბაბუა ჰყოლია სომეხი!..
შეფიქრიანებულმა მეუფემ დააყოლა: „ზემოთ
კონსულტაციის გარეშე არაფერი გამოვა – ეს
სახელმწიფოსა და ჩვენი რწმენისთვის იმდენად
მნიშვნელოვანი საკითხია, რომ ჩემს დონეზეც
კი ვერ გადაწყდება“. გაოგნებული კრებული
სამარისებურმა დუმილმა მოიცვა...

დილის ლოცვის შემდეგ სტუმრებმა რეს-
ტორანში მსუბუქად წაიხემსეს და თბილისის-
კენ აილეს გეზი. გამგზავრებამდე მიტროპო-
ლიტმა ჯექსონმა (გოროზია) გულდანყვეტილ
მრევლს მიმართა: „თქვენთვის და ციალასთ-
ვის ყველაფერზე წავალ – მამის ლოთობასა
და გაგანია მარხვაში ჩასახვაზე თვალს კიდევ
დავხუჭავდი, მაგრამ გვარის გადაკეთების ამბა-
ვს ვერ დავმალავ... მე რომ წავიყრუო, როდისმე
მანც გამჟღავნდება. მოდით, მეგობრებო, ჩვენ
ვილოცოთ და ღვთის ნებას მივინდოთ. იმედი
ვიქონიოთ, რომ უზენაესი საკუთარ განზრ-
ხვას აუცილებლად გაგვიცხადებს... რა ვიცი,
ვნახოთ...“. საგონებელში ჩავარდნილ მამა კარ-
პენტეროსს გაღიზიანებით ჩაულაპარაკია: „ოხ,
შოკა, შოკა, შური და ბოღმა გვლუპავს ქართვე-
ლებს, წმინდანობა ყველას გვინდაო!“

ციალას ცხედარი კვლავ მიწას დაუბრუნეს,
ხოლო მისმა ხატმა ცრემლდენა შეწყვიტა...

ხატი

ჩემო ახალგაზრდობის მეგობარო, ჯორდი, თუ აქამდე აღწერილი მოვლენები კიდევ როგორღაც ჯდებოდა წინაპართა სარწმუნოების ჩარჩოში, ამ დროიდან დაიწყო მოვლენები, რომლებმაც ასე დამაბნია და მიმალებინა გადანყვეტილება, შენთვის მომენერა.

როგორც ზემოთ შეგატყობინე, დაინერა ციალას ხატი. იმ დარღვევაზე, რომ ჯერ წმინდანად არ აღიარებული ქალიშვილის ხატი შეიქმნა და ის ეკლესიაში დააბრძანეს, კარგი, ბატონო, თვალი დავხუჭე...

ერთ მშვენიერ დღეს, საღამოს ლოცვის წინ, ტაძარს ვალაგებდით. მე ციალას ხატთან მივედი, ტილო გადავუსვი და ვემთხვიე (თუ პირიქით, ჯერ ვემთხვიე და შემდეგ გადავუსვი, ზუსტად არ მახსოვს). გარეთ გამოსულს კი თვალებიდან ცრემლდენა დამეწყო და ბაგეები ამენვა. უმალ გავიფიქრე: „ნუთუ რაიმე ზეციური ნიშანია?“ – და ეკლესიაში შევბრუნდი. ხატთან მიახლოებისას კი შორიდანვე შევნიშნე, რომ მისი ზედაპირი არაბუნებრივად პრიალებდა. დაკვირვებით დავათვალიერე, ხელი მოწინებით ავუსვ-დავუსვი – ხატზე აშკარად რაღაც ოდნავ წებოვანი მასა იყო წასმული. თითი

ცხვირთან მივიტანე, გემო გავუსინჯე... ენა ისე ძლიერ ამეწვა, რომ ტაძრიდან გამოვვარდი და დოქი წყალი მთლიანად დავცალე. ცრემლდენა შეწყდა, აი, ენა კი ისევ მიხურდა... გადავწყვიტე: ისე რომ არავისთვის არაფერი გამემხილა, რადგან უკვე გარკვეული ეჭვი მღრღნიდა, დამეწყო ამ მეტად საინტერესო ფენომენის შესწავლა. თვალი მუდამ ხატისკენ მეჭირა, რაიმე რომ არ გამომპარვოდა. რაღა ბევრი გავაგრძელო, ჯორდი, საყვარელო, და მამა კარპენტეროსს ფაქტზე წავასწარი – ის ციალას ხატს თვალების მიდამოში წინაკას უსვამდა...

ამ არცთუ სასიამოვნო აღმოჩენამ მომცა გარკვეული დასკვნების გაკეთების საფუძველი: მამა კარპენტეროსს ყველაფერი ჰკიდია, მხოლოდ პოპულარობა სურს; სავარაუდოდ, ის სასწაულის შემოსავლის წყაროდ გადაქცევაზე ფიქრობს. ბოლომდე მართალი რომ ვიყო საკუთარ თავთან, დავაზუსტებ – მღვდელი ხატზე წინაკას უსვამს, მაგრამ უშედეგოდ – ხატს მხოლოდ აცემინებს, ცოცხალი თავით არ ტირის! ალბათ, ღმერთმა ჩათვალა, რომ მთავარი სასწაულის ღირსნი ჩვენ ჯერ არ ვიყავით, თუმცა ცემინება კარგად იყო გამოხატული და ის ბევრმა შეამჩნია. დაცემინების შედეგად, ხატი ოდნავ შეხტებოდა ხოლმე, ერთი-ორჯერ იატაკ-

ზეც გადმოვარდა. ყოველივე ამასთან დაკავშირებით გამიჩნდა სავსებით დასაბუთებული ეჭვი: დიახ, ციალას ხატი, ბოლოს და ბოლოს, ატირდა, მართალი ქალიშვილი დღესაც ტირის, მაგრამ მე ეს მაინც ნანილობრივ ფალსიფიკაციად მიმაჩნია, რადგან სასწაულის მიზეზი წინაკა იყო, რაც ვერ ჩაითვლება სავსებით ლეგიტიმურ და მართალ სანყისად.

აქვე გულწრფელად ვაღიარებ, რომ ხატთან დაკავშირებული მოვლენები მოულოდნელად განვითარდა: მე და მამა კარპენტეროსი, მისი „ვოლგის“ „ხადავოიზე“ გადანყობილი „მერსედესით“ სოფელ გრაკალის რწმუნებულთან, პარმენ გალდავასთან, ქორწილში ვიყავით; გვიან ღამით, სახლში რომ ვბრუნდებოდით, ეკლესიაში შევიარეთ, სადაც მამაოს „დიპლომატი“ დარჩენოდა; სასაფლაო გავიარეთ, ტაძრის კარს მივუახლოვდით და ორივე ადგილზე გავშეშდით – ეკლესიიდან ჩუმი მელოდია ნარნარად მოედინებოდა! გავიფიქრე: ვითომ ანგელოზები გალობენ? გამოცდილი მედავითნის ყურს ტექსტი ეუცხოვა – ეს არ იყო „დიდება მაღალთა შინა ღმერთსა, ქვეყანასა ზედა მშვიდობა და კაცთა შორის სათნოება...“, თუმცა ტონალობა და რეგისტრი აშკარად ემთხვეოდა. მე და მამა კარპენტეროსი მუხლებზე დავემხეთ და

ისე შევალეთ ეკლესიის კარი. მადლის ნაკადი სახეში გვეცა, ღვთაებრივმა ხმამ ნეტარების შეგრძნებით აგვაავსო და ლამის ზეცამდე აგვიტაცა – ციალას ხატი დაბალ ხმაზე გალობდა: „ავანტი პოპოლო, ალა რისკოსა, ბანდერა როსა, ბანდერა როსა...“.

ხატს კრძალვით ვემთხვიეთ და ერთხანს მასთან ერთად ვიგალობეთ. მამაოს კურთხევით, „ღვთისმშობლის დაუჯდომელი“ წავიკითხე და აუდგომლად, მუხლებზე ხოხვით ტაძრიდან გამოვედით. კარი გასაღებით ჩავკეტე. მელოდია არ წყდებოდა – ხატი ტაძრის ბინდბუნდში მარტოდმარტო ანალოლიაზე იდო და კვლავ მირონით იღვენთებოდა – მართალი ციალა ჩვენს ცოდვებზე ამჯერად უკვე „ბანდერაროსანარევი“ ცრემლით ტიროდა.

ბრენდი

ხატის მეორედ გაცოცხლების ამბავი სასწაულებზე ყურდაცქვეტილ სრულიად ქართველობას მოედო. ორპირის მიმართულებით კვლავ ხალხთა დიდი მასები დაიძრა. რაიონი და მისი შემოგარენი პილიგრიმებით აივსო. გარეთ ყვე-

ლა ჯიშის მტაცებელ ცხოველს შეხვდებოდი: ლომს, ვეფხვს, აფთარსა და ტურას, მგელსა თუ მელიას; ერთ ჩიხში თხრილთან მიწოლილი ნიანგების ჯგუფიც კი შევნიშნე; ბევრგან გველები იკლაკნებოდნენ. დიახ, ჯორდი, არ მოგესმა – ქუჩაში ათასობით სახიფათო არსება დაეხეტებოდა და დაძვრებოდა. გეფიცები, ასეთი არაფერი მინახავს, რამდენადაც უნდა გაგიკვირდეს, საფლავთან მიახლოებისას ადამიანები მხეცებად იქცეოდნენ. ზოგი ბრდღვინავდა, ზოგიც ღრიალებდა, ნაწილი სისინებდა, ადამიანები ერთმანეთს ყეფით მიმართავდნენ, ხოლო უცხოტომელს უღრენდნენ. ოღონდ ციალას საფლავთან მისულიყვნენ და ისინი არავის ინდობდნენ – ჭიდაობაში დავარდნილ მომლოცველებს ყურადღებასაც კი არ აქცევდნენ და გადავლისას ფეხს მოუურიდებლად აბიჯებდნენ. ორპირი სამხეცედ გადაიქცა.

სასაფლაოს მისადგომებთან გამართულ შეტაკებებში მხოლოდ ძლიერი და მოხერხებული იმარჯვებდა. მომლოცველთა ნაწილს მშობლიური რაიონიდან რაგბისტების მოიერიშე ჯგუფიც ჰყავდა ნამოყვანილი. გადამწყვეტი დარტყმის დროს უფრო გამთენიისკენ ირჩევდნენ, როდესაც მეტოქის პრაიდი თუ ხროვა თვლემდა. ატეხილი აჟიოტაჟი „ოლეინას“ ზეთის

ბიზნესზეც უმალ აისახა – ათასობით გამხეცებული ადამიანი რიგში ჩამდგარიყო, ზეთი რომ როგორმე ეყიდათ და წმინდა საფლავზე კურთხევის შემდეგ მაკურნებელი სუბსტანცია სახლში წაეღოთ. ორპირელი გარემოვაჭრეები ამბობდნენ, ზეთის რეალიზაციამ მილიონ ბოთლს მიაღწიაო! ეს კი უკვე სოლიდურ თანხებთან იყო და-კა-ვში-რე-ბუ-ლიი-ი...

ახლა გაცილებით მნიშვნელოვანზე! თუ ციალას საფლავთან განვითარებულ პროცესებს კარგად დავუკვირდებით, ცხადი გახდება, რომ გააფთრებული მრევლის ცნობიერებაში უდიდესი სარწმუნოებრივ-მარკეტინგული ერესი ითესებოდა! სინმინდეების ბაზარზე ახალი ბრენდის გამოჩენამ ყოველივე თავდაყირა დააყენა – საპატრიარქოს ავტორიტეტი და ძალაუფლება, გავლენა და ფინანსები – ყოველივე ეს დიდი დარტყმის ქვეშ აღმოჩნდა. ჩემო „უსაში“ დროზე გადახვენილო მეგობარო, ჯორდი, მკრეხელობის ცბიერება ისაა, რომ მიუხედავად პატრიარქთან დაახლოებული მარკეტინგისა და პიარის სპეციალისტების ტიტანური ძალისხმევისა, საპატრიარქომ მაინც დაკარგა სინმინდეების მენეჯმენტში წამყვანი როლი. მომლოცველობის კეთილშობილური განზრახვის ნიღბით ეშმაკი სქიზმას თესავდა და „წმინდა

ცენტრი“ დედაქალაქიდან ორპირში, მართალი ციალას საფლავთან, ინაცვლებდა. ამ დიად კონკურენციაში მომხმარებლის არჩევანი აშკარად „მართალი ციალას“ ბრენდისკენ იხრებოდა. საფუძველი ეყრებოდა გაუგონარ მკრეხელობას – ბოროტის რევოლუციას ძლივს აწყობილი იერარქიული წესწყობილების წინააღმდეგ!

საპატრიარქოს გადაუდებელი ზომები უნდა მიეღო – სასწრაფოდ შესაცვლელი იყო „წმინდა კომპანიის“ მენეჯმენტი და მარკეტინგი, ახალი ბრენდის დიზაინი და პრომოუშენი!

ორპირის რაიონს კვლავ მიტროპოლიტი ჯექსონ (გოროზია) ესტუმრა. კვლავ სამეუფეო ტრაპეზი და სასტუმრო „ზეციური იერუსალიმი“. დილის ლოცვის შემდეგ საიდუმლო კრება. დღის წესრიგი:

1. მამა კარპენტეროსის უკიდურესი დატუქსვა მარკეტინგულად და იერარქიულად სახიფათო აქცენტებით სიზმრების ნახვისთვის;
2. ბრძანებულების ტექსტი სამოქალაქო რეესტრსა თუ საეკლესიო ჩანაწერებში ციალას გვარგადაკეთებული ბაბუის გენეალოგიურ ჯაჭვში ყოველგვარი სომხური კვალის ამოშანთვის შესახებ;
3. მართალი ციალას ნეშტის საფლავიდან

კვლავ აღმოყვანება და წმინდა ნაწილების თბილისში გადაბრძანების თეოლოგიური დასაბუთება; ჩამოყალიბებული არგუმენტაციის „ხალხურ ენაზე“ თარგმნა და მასებში მიცვალებულის გადასვენების „გაპრავება“;

4. პროექტის განხორციელების პრაქტიკული ღონისძიებების სია და სატვირთო „კამაზების“ მოძიება, ციალას საფლავიდან თბილისში მაკურნებელი მიწის გადასაზიდად;
5. „წმინდა ცენტრის“ შელახული რეპუტაციის აღდგენის მიზნითა და საზოგადოებრივი აზრის გათვალისწინებით, მომავალი წმინდანის მენეჯმენტში შესაბამისი ცვლილებების შეტანა: ა) ციალას განდიდება ადგილობრივი მასშტაბის წმინდანობიდან სრულიად ივერიის დონემდე; ბ) საჯარო, ღია თეოლოგიური დისკუსიების გახსნა შემდეგ პირველხარისხოვან საკითხზე – რომელი წოდება უფრო შეეფერება ციალას იპოსტასს – „მართალი“, „ობიექტური“ თუ „მიუკერძოებელი“?

...ჯორჯი, წინასწარ გატყობინებ, რომ ჩატარებული რეფერენდუმისა და ისტორიული ტრადიციების გათვალისწინებით, არჩევანი „მართლის“ წოდებაზე გაკეთდა. მიცვალებულის ცხედრის კათედრალურ ტაძარში გადასვენების

პროცესიის დეტალებზე თხრობით თავს აღარ შეგანყენ და უშუალოდ საქმეზე გადავალ. მაშ ასე, ჩემი დაექვების საბაბი და ამასთან დაკავშირებული სხვა გარემოებები თუ აზრები:

პირველ ყოვლისა, ამბივალენტურია ციალას უბინოების თემა. მე განა სექსის წინააღმდეგი ვარ, პირიქით, კოცნაობა ძალიანაც მიყვარს – ეს ვის, თუ არა შენ, კარგად მოგეხსენება, მაგრამ მე ფარისევლობა და მორალისტობა მძულს! აი, ამიტომ შევიკავე თავი ციალას განმინდანების პროცესში თუნდაც იოტისოდენა წვლილის შეტანისგან.

ორპირული წინაკის, ცემინებისა და ატირების ხელოვნურობაზე ზემოთ ვისაუბრე... ამ თეთრი ძაფით ნაკერი საქმის ფინანსურ სარჩულზეც და „ოლეინას“ ბიზნესზეც... მოკლედ, ჯორდი, ბოლომდე გამოგიტყდები – ეკლესიიდან წამოვედი, მამა კარპენტეროსისა და მეუფე საბატეროს ლოკაციის ადგილები დავტოვე და ღვთაებრივი ინსპირაციისთვის თბილისში, დიდი დიღმის გამოქვაბულში, უანაფორო ბერად დავეყუდე. მას შემდეგ ამ საქმეზე ვფიქრობ და ვერ გამირკვევია... შენ კი იმიტომ მოგმართავ, რომ „მართლებთან“ ყველა კომუნიკაციისა და ინტერაქციის რესურსი ამოვწურე. ეგებ ჩემს ცოდვილ სულს დაეხმარო და შენ მაინც გამცე

პასუხი, ამიხსნა კიდეც – ჩემს, ჩვენს თავს, რა ხდება?

ფიქრები რელიგიისა და ღმერთის დამთხვევაზე

ჯორდი, მე განა ღმერთის არ მნამს, უბრალოდ, ჩვენს ეპარქიაში დატრიალებული ამბების მაგალითზე, მსურს მივაკვლიო შემდეგ: სად, რომელ მხარეს არის სიმართლე, წესიერება, მორალი... ბოლომდე გულწრფელი ვიქნები – მინდა დავადგინო, რამდენად ემთხვევიან (თუ, პირიქით, განსხვავდებიან), ერთი მხრივ, ღმერთი და რწმენა, ხოლო, მეორე მხრივ, რელიგია. სიტყვა „რელიგიის“ ქვეშ ვგულისხმობ ადამიანის მიერ გადმოცემულ და დანერილ სწავლებას ღმერთის შესახებ, სარწმუნოებრივ დოგმებს, რიტუალებსა და წეს-ჩვეულებებს. მაინტერესებს, რამდენად ასახავს ადამიანის ნააზრვევი ღვთიურ განზრახვას, მის ჩანაფიქრს? ნუთუ უზენაესის შეცნობა იმდენად მარტივია, რომ მამა კარპენტეროსიც კი ღმერთზე, მის ნებაზე ისეთი აპლომბითა და თავდაჯერებულობით გვესაუბრება, თითქოს ხუთი წუთის გამოსული

იყოს წმინდა სამების თათბირიდან? აი, ეს მინდა გავარკვიო და მთელი დღეები განუწყვეტლივ მხოლოდ ამაზე ვფიქრობ... ამისკენ უკვე საკმაო ასაკი და სიკვდილზე ფიქრებიც მიბიძგებს.

იცოცხლე, ჯორდი, დარწმუნებული ვარ – ღმერთი არსებობს. ყველა ამ დასკვნამდე საკუთარი გზით მიდიხ... ან, პირიქით, უარყოფს ღვთიურ ჩანაფიქრს. „თომა აქვინელის არგუმენტები ღმერთის არსებობის სასარგებლოდ“ განსწავლულ თეოლოგებს დავუტოვოთ, ხოლო რიგითი ადამიანისთვის მის წინ გადაშლილი, მართლაც ყოველდღიური სასწაულებით აღსავსე სამყაროც კმარა. ნუთუ შეიძლება, მონახო ღმერთის არსებობის იმაზე უტყუარი მტკიცებულება, რომელსაც ბუნება გვაძლევს? მაგალითად, ის, რომ გახევებული, უფერული, პანანინა თესლიდან იზადება უზარმაზარი, მწვანეფოთლებიანი ხე? ის ხომ არა მხოლოდ იზრდება, არამედ ზუსტად მიჰყვება მასში ვიტამინების მიერ ჩადებულ პროგრამას და სასწაულებრივად იმეორებს მხოლოდ თავისი სახეობის ათასწლოვან თვისებებს! რა უნდა იყოს იმაზე გასაკვირი, რომ მიწაში ჩადგებული ლობიოს ერთი მარცვლიდან ამოდის ფოთლებიანი ღერო ყვავილით, რომელმაც ზუსტად იცის, რომ უნდა გამოიბას პარკი, მასში თითქოს უხილავი ხელით მწყობრად ჩანიკნიკე-

ბული, მხოლოდ მისი ჯიშისთვის დამახასიათებელი ფორმის, ფერის, შემცველობისა და გემოს ლობიოს მარცვლებით?! ყველაზე გასაკვირი კი ისაა, თუ როგორ ზუსტად ხვდება ლობიო („ლობიოც“ კი!), რომ უნდა გამოისხას სპეციალური ხვიარა, რომელიც, თავის მხრივ, შემოეხვევა ხესა თუ სარს, რათა მცენარის წონამ წვრილი ღერო წელში არ გატეხოს და შემდეგ გააგრძელებს ზრდასა და ნაყოფის გამოლებას... გასაოცარია! ჩვენ ვისაუბრეთ მხოლოდ „შტერ“ ლობიოზე, არაფერს ვამბობ ადამიანზე, მის უდიდეს მიღწევებზე... მზეზე, მის ნათებასა და სითბოზე, სხვა პლანეტებზე, მათ ზუსტ კანონებს დამორჩილებულ მოძრაობაზე... ხოლო გალაქტიკის სიდიადის წარმოდგენაც კი, მისი მანძილები – მილიონობით სინათლის წელი, ის, რომ კოსმოსში ჩვენ მხოლოდ ერთი მტვრის ნამცეცი ვართ მილიარდობით ნატეხს შორის, მოკრძალებით მადუშმებს... ასე რომ, ჩვენი ადამიანური ცოდნა სამყაროზე და უზომო „შავ ხვრელებზე“ გალაქტიკის უსასრულობაში იკარგება... ვინ რა იცის ამ სამყაროს შესახებ?! რა თქმა უნდა, არავინ – არაფერი! ზოგიერთი მხოლოდ იჩემებს, რომ იცის...

და მაინც, ამ არგუმენტებში ყველაზე გასაოცარი და სარწმუნო ერთია! ყველა გამოცდი-

ლი, გონიერი და დაკვირვებული ადამიანი გადახედავს თავისი ცხოვრების დინებას და ადვილად აღმოაჩენს მასში მტკიცე განზრახვას – თითქოს ვიღაცის უხილავ ხელს მიჰყავდი ნვრილ, ხიფათებითა და წინალობებით სავსე ბილიკზე. თუ საკუთარ თავთან გულწრფელი იქნები, დაინახავ, რომ ცხოვრების განმავლობაში მრავალგზის განმეორებადი ციკლი – „განსაცდელი და შემდეგ მისი მორჩილად გადატანისთვის ჯილდო“ – ზუსტად საჭირო დროსა და საჭირო სახით მოგეცა. ამასთან, ამა თუ იმ ადამიანს ყოველივე ეს მკაცრად გამოზომილი დოზით ევლინება – გასაჭირიც იმხელა, რამდენის ატანასაც ის შეძლებს და სასიხარულო ამბავიც თუ წარმატებაც იმ ზომის, რამდენსაც უვნებლად შეირგებს. მოკლედ რომ ჩამოვაყალიბო: შენ ის ცხოვრება გაიარე, რომელიც შენ, შენივე სარგებლისთვის, უნდა გაგევლო და ეს აშკარად არ იყო მხოლოდ შენი არჩევანი; ჩემ მიერ „გათვლილი“ 100 ვარიანტიდან, რეალური ცხოვრება არა თუნდაც მე-100-ს, არამედ, მაგალითისთვის, ჩემთვის მანამ წარმოუდგენელ 278-ე ვარიანტს მთავაზობდა, იმ გზას, რომელიც ვიღაცის განზრახვით საჭირო იყო, მე გამევლო, რათა „ჭკუა მესწავლა“, დაშვებული შეცდომები აღარ გამემეორებინა, ერთი შეხედვით გამოუ-

ვალი ჩიხიდან გამოვსულიყავი და წარმატების-
თვისაც მიმელნია... ერთი სიტყვით, ჩვენს ცხო-
ვრებისეულ გზას ადამიანისთვის მიუწვდომელი
სიბრძნით ერთი „კანონმდებელი“ წარმართავს.

მოყვანილი მსჯელობიდან ღმერთის დანა-
მდვილებით არსებობის შესახებ შეგვიძლია ორი
დასკვნის გამოტანა:

1. „ის“ არ დაუშვებს „მის“ მიერ შექმნილი
ყველაზე დიდი ფასეულობის – ადამიანის,
როგორც ინდივიდის, გაქრობას;
2. „ის“ არ დაუშვებს სამართლიანობის პრინცი-
პის დარღვევას – უსამართლობა და გასაჭი-
რი, რომელიც ყოველდღიურ ყოფაში ადა-
მიანს ღვთის დაშვებით ბედისწერამ არგუნა,
გარდაცვალების შემდეგ, რაიმე გზით აუცი-
ლებლად უნდა ანაზღაურდეს.

ახლალა შევამჩნიე, ჯორდი, ძალიან გამიგრ-
ძელდა, გავერთე... იცი, ძმაო, ისე მომენატრე,
ისეე, როო-ო... ერთი სიტყვით, მაპატიე.

დასასრულს გეტყვი მხოლოდ შემდეგს: ცია-
ლა იყო ყველასთან და ყველაფერში „მართალი“,
ხოლო განსხვავებული აზრის გაგონებისას ან,
ღმერთმა ნუ ქნას, შეკამათების შემთხვევაში,
ის ხმას ყვირილამდე უწევდა და გარშემომყო-

ფნიც ჩუმდებოდნენ – ასეა, ნორმალური ადამიანები ჩხუბს ერიდებიან, რითაც, თავის მხრივ, „მართლობის“ ჟინით შეეპყრობილი, გაამაყებული ადამიანები სარგებლობენ და ძალადობრივი დიქტატის სფეროს აფართოებენ; ამას გარდა, ციალას ზურგს ხომ მასზე ოდნავ „ნაკლებად მართალი“, მაგრამ მაინც ყველაფერში „მართალი“ მასები უმაგრებდა. მოურიდეבלად რომ ვაღიაროთ, ინდივიდზე, მის თავისუფალ ნებაზე ციალა უმრავლესობის ტრაკით ძალადობდა.

მართალია, პოეტი გვასწავლის, შიში შეიქმს სიყვარულსაო, მაგრამ, ჯორდი, მე მაინც ჩემს აზრზე დავრჩები – შენი რომ ვინმეს ეშინია, სწორედ ესაა ყველაზე სამარცხვინო. შიშზე დაფუძნებული სიყვარულის მე არ მწამს – ძალადობა ამაზრზენია, ხოლო სიძულვილის ენა და ყვირილი – უღირსი, მდაბიო ადამიანების იარაღი. მე არ მჭირდება ამ იარაღით მოპოვებული თუნდაც დიდი გამარჯვება. მოძალადე – კაციც სამარცხვინოა და სახელმწიფოც.

ჯორდი, მომიკითხე ჩემი ყრმობისა და ახალგაზრდობის ოცნების ქვეყანა (ოხ, მოტყდომა როგორ ვერ ვიშუსტრეე!). ჩამიკოცნე ამერიკელები.

...ჰო, არ გენყინოს, ბრატ, ერთიც გამახსენდა! ბოლო კითხვა: ნუთუ ციალა, როგორც

ქვემოთ, ისე ზემოთაც არ მოისვენებს და გააგრძელებს სხვებზე უპირატესობისა და „მართლობის“ მტკიცებას?

ავტორის P.S. და ბენოს ეპითაფია

აი, რა წერია ჩემ მიერ საგულდაგულოდ გადანახულ საიდუმლო მანუსკრიპტში, რომელშიც გენო ამჟამინდელ ქართულ ეკლესიაზე ფიქრებს გვიზიარებს და საფლავზე ამოსატვიფრ ეპიტაფიის ტექსტსაც გვიზარებს:

„სიურრეალისტი გენო: ეკლესიური „ქარხნის“ შემოწმების ოქმი

ყოველი ინსტიტუციის, დარგისა თუ წარმოების მუშაობის დონეზე გამოშვებული „პროდუქციის“ ხარისხი მეტყველებს. მაგალითად, ავტოქარხანა მაშინაა კარგი, თუ ის მაგარ ავტომობილებს უშვებს. ნარმატებისთვის ქარხანას სჭირდება სამი ძირითადი შემადგენელი: 1. ძლიერი ხელმძღვანელი; 2. მაღალი ხარისხის დოქტრინა და ნახაზები; 3. მუყაითი მუშები.

ახლა გადავხედოთ ჩვენს ეკლესიას, რომლის

წიაღშიც გაერთიანებულია ერის დიდი უმრავლესობა... ამ ინსტიტუციას „დოქტრინა“ („ნახაზები“) თვით იესო ქრისტემ დაუტოვა, ხოლო სახელმძღვანელო „დოკუმენტის“ არსი იოანე მოციქულმა ჩამოაყალიბა: „ღმერთი სიყვარული არს“ (1 იოან. 4,8). შესაბამისად, ეკლესია უნდა „ანარმოებდეს“ სულიერად ჯანსაღ ადამიანებს, რომელთა ცხოვრების აზრს უნდა წარმოადგენდეს: თავმდაბლობა, განსხვავებული აზრისადმი შემწყნარებლობა, მოყვასისადმი თავდადებამდე მისული მსახურება და მტრის პატიებაც კი!

გავიხსენოთ საქართველოს უახლესი ისტორია... თუ დასაწყისში ჯერ კიდევ მისაღები იყო „პროდუქციის“ დიდ რაოდენობაზე (სამწყსო – იგივე ერი) აპელირება, დღეს ყველა ვხედავთ – რაოდენობა ხარისხში არ გადაიზარდა, ხოლო ძალადობა და სიძულვილი ნორმად იქცა. სახელმწიფო სამსახურში, ეკლესიაში, ოჯახსა თუ ქუჩაში ნაირ-ნაირი „ბლატნოები“ ბლავიან, ღრიალებენ და ბატონობენ. ქართველები ვიძირებით ბოლმასა თუ შურში, უვიცობასა და არაპროფესიონალიზმში, მცონარობასა თუ უქნარობაში.

მაშასადამე, სრულიად ლოგიკურია, „ქარხნის“ მუშაობის ხარისხი უარყოფითად შეფასდეს და ზემოთ მოყვანილი სამი შემადგენლის

ანალოგიით გამოვიტანოთ შემდეგი მარტივი დასკვნა: „ქარხნის“ (ინსტიტუციის) არც ხელმძღვანელობა ვარგა და არც მისი მუშების დიდი უმრავლესობა. მით უფრო, წამგებიან წარმოებას, რომელიც აწარმოებს „ბრაკს“, არ უნდა აფინანსებდეს სახელმწიფო. ესაა და ეს!..

ბენოს ეპიტაფია

ჩემს საფლავზე მობრძანებულ ადამიანებო, მიუხედავად ათასი წყენისა და თქვენ მიერ ჩადენილი უამრავი გოთვერნობისა, მაინც, ჩემო საყვარელო დებო და ძმებო, მოგმართავთ მე – არაფრით გამორჩეული, რიგითი მოქალაქე სიურრეალისტი გენადი, რომელსაც ხშირად ერეოდა რამსები და ტვინში დაუდგენელი დეფექტის გამო ავიწყდებოდა თქვენი სახელები, რომელიც ვერ გახდა მართალი, სამაგიეროდ, ცდილობდა – ყოფილიყო ღმერთის მეგობარი: „ტოტალიტარული დეიდებო, ბიძიებო და მოხუცებულ ახალგაზრდებო; ხელოვანთა, მწერალთა, მომღერალთა, ტელენამყვანთა და ჟურნალისტთა კასტებში გაერთიანებულეხო და ერთმანეთის ქება-დიდებაში დამაშვრალ-

ნო; სიაბანდი ეროვნული ფასეულობებისთვის მებრძოლო რაინდებო და კდემამოსილო მანდილოსნებო;

სნეულებო და პატიმრებო; მწველებო, მორფინისტებო და ალკაშებო; მხოლოდ ღირსეულო პოლიციელებო და გმირო ჯარისკაცებო; ექიმებო და, განსაკუთრებით, მომხიბვლელო მედდებო; ოჯახის წევრებო, შვილებო, შვილიშვილებო და შვილ (ქმარ-, ძმა-) მკვდარო დედებო; ძმაკაცებო, დაქალებო და „ფეისბუკელო ფრენდებო“, – სრულიად საქართველოვ – საბჭოურო და, იმავდროულად, დემოკრატიულო, გაიღიმეთ, მეგობრებო, და მუდამ გახსოვდეთ გერმანელი ფილოსოფოსის, იმანუილ კანტის, საფლავის ქვაზე წარწერა: „მე მუდამ მაოცებდა ორი რამ – ვარსკვლავებით მოჭედილი ცა და მორალური კანონი ჩემში“. თუნდაც ეცადეთ, იყოთ ამ მაგალითის ღირსნი – გამოიმუშავეთ უნარი, აღფრთოვანებული დუმილით უცქიროთ ვარსკვლავებით მოჭედილ ცას და ყველა ღონე იხმარეთ, რომ თქვენში არსებული მორალური კანონი თავისი სიკეთით, სამართლიანობითა და კეთილშობილებით ხანდახან, ოდნავ მაინც აკვირვებდეს სხვებს“.

თავი 2

პოლიტიკაში საყოველთაო
ჩართულობა, პოლიტიკანობა და
საბჭოეთის მოსთაღბია

მოგზაურობა მიქარიაში

(მოგზაური, მკვლევარი და ნატურალისტი
გენო „ორპირელი“)

„მიქარიული სინამდვილე გაცილებით
გასაოცარია, ვიდრე მდიდარი
ფანტაზიის ნებისმიერი გამონაგონი“

სიურრეალისტი გენადი

I. სახელმწიფო, სახელად მიქარია – გეომრავიული ცნობები

კარაველა „არგოთი“ გამთენიისას დიდი დიღმის ნავსადგურიდან ღია ზღვაში გავედით და ერთ კვირაში ქალაქ ქათქათას პორტში ღუზა ჩავუშვით. მოგზაურობის პერიპეტიების აღწერით თავს არ შეგანწყენთ – დიდი არაფერი მომხდარა. მომავალი თაობებისა და ისტორიული უტყუარობისთვის კი მაინც დავძენ, რომ კაპიტან რობერტ ფიცროის შთამომავალმა და

პირდაპირმა მემკვიდრემ ბოსტონ გოგოხიამ ჩემდამი გასაოცარი სიტბო და სტუმართმოყვარეობა გამოიჩინა. თუმცა გემით მგზავრობას ცუდად ვიტან (მაქანავეებს და გული მერევა), ზღვის ხედის ერთფეროვნებაც მლლის, ამიტომ ის ერთი კვირა სულ კაიუტაში ვეგდე და მეძინა.

ქათქათას პორტში სულ ორკაციანი, მაგრამ საკმაოდ წარმომადგენლობითი დელეგაცია დამხვდა – ქალაქის მერი და მისი ერთგული მსახური – „უსახელო ქოლგამზიდი“, რომლის ფუნქციაც ქათქათას მცხუნვარე მზისგან ან ყუყუნა წვიმისგან ხელმძღვანელი მუშაკის თავის ქალის ძვლების დაცვა იყო. თუ რატომ ვუნოდებ მერის ტანზე კისრის მეშვეობით მიმაგრებულ, მრგვალ წარმონაქმნს მხოლოდ თავის ქალის ძვლებს, შემდგომი თხრობიდან მიხვდებით...

ჰო, მოკლედ, ის იყო, მე და ქალაქის თავი ერთმანეთს გადავეხვიეთ, მის მობილურ ტელეფონზე ზარი ანკრიალდა. მერმა აპარატი ყურზე მიიდო და უპასუხა... უცებ ჩემმა თანმხლებმა მუხლებზე დამხობა დაინყო... უხერხული პაუზის გადასაფარად ფშვიტინი დავინყე. როგორც ჩამუხლულმა მერმა ქვემოდან ამომძახა, თურმე ერის სულიერი მამა რეკავდა. უცებ მივხვდი, სად ჩამოვედი და ყოველივე გასაგები გახდა.

პირსზე გავედით, ადგილობრივი დელიკატესი – ხაჭაპური ზედ დახლილი კვერცხით – მივირთვით და ყავა მივაყოლეთ. „ქოლგამზიდი“ ლობესთან, პაპანაქება სიცხეში მზეზე უდრეკად იდგა და მერის მსახურებიდან დროებით გათავისუფლებულ ქოლგას ცოცხალი თავით არ შლიდა. სავარაუდოდ, მასაც თავის ადგილას მხოლოდ თავის ქალის ძვლები ჰქონდა. დასასრულს, ავტომობილში ჩამსვეს და სალამოსკენ მიქარიას დედაქალაქში – აბერაცენში ამოვყავი თავი.

მაშ, რა სახელმწიფოა მიქარია და სად მდებარეობს ის? ეს გახლავთ აზიისა და ევროპის გზაგასაყარზე განლაგებული, ზომიერად მთავორიანი, საკმაო რაოდენობის მინდორ-ველითა და ერთი ზღვით ულამაზესი ქვეყანა, რომელიც დასახლებულია მიქარიელებით. თავად სიტყვა „მიქარიელი“ ორი ნაწილისგან შედგება – „მიქ“ – მოზეიმე იდიოტიზმის ქვეყანა და „არიელი“ – რაც მოქალაქეთა უმაღლესი, „არიული“ რასისადმი კუთვნილებაზე მიანიშნებს.

„ო, მიქარიავ, სამშობლოვ ჩემო სანატრელო!
მიქარიელებო, ერო ჩემო საყვარელო“,

ასე უმღეროდა ალორძინების ეპოქის დიდი

პოეტი და ფილოსოფოსი, ვენეციაში გადახვენი-
ლი ჯაკომო „დაუცხრომელი“ დე ალბა სანა-
ტრელ მამულს.

მიუხედავად იმისა, რომ მიქარია მდებარეობს
კონტინენტზე და მისი ტერიტორია ესაზღვრება
მეზობელ ქვეყნებს, ადგილობრივი გეოგრაფე-
ბის კვლევებისა და მოქალაქეთა დაჟინებული
მოთხოვნის თანახმად, შიდა ჩათუშვის ტემპერა-
ტურის ანევის მიზნით, მიქარია გამოცხადებულ
იქნა კუნძულოვან სახელმწიფოდ.

მოსახლეობასთან ურთიერთობისას ორი რამ
გვხვდება თვალში: თითქმის უცნობთანაც კი
ფამილარული ღლაბუცი დამღლელ მრავალ-
სიტყვაობასთან ერთად და უკიდევანო სიამაყე
– სწორედ ეს ორი თავისებურება განასხვავებს
მათ ყველა ერისგან.

შეიძლება ითქვას, მიქარიელები არ ჩუმდე-
ბიან და სულ ლაპარაკობენ. ყველა მხრიდან მოე-
დინება არაფრისმთქმელი სიტყვების ნიაღვარი,
გარშემო ისმის უამრავი შინაარსს მოკლებული
სიტყვა. ბოროტი ენები ამბობდნენ, რომ ნაციო-
ნალური ლოგორეა და სახელმწიფოს დასახელე-
ბა როგორღაც დაკავშირებულნი არიან ერთ-
მანეთთან, რადგან სიტყვა „მიქარვა“ სწორედ
უაზრო რომვას ნიშნავს. არაკეთილმოსურნეები
იმასაც ამბობდნენ, რომ ეს აზრობრივი კავშირი

არ უნდა ყოფილიყო შემთხვევითი და ღვთის განგებით იქნა დაშვებული, თუმცა ისტორიული წყაროებითა თუ ძველთაძველი წმინდა გადმოცემებით ეს არ დასტურდება...

მიქარიას მოქალაქეები გამუდმებით მობილურ ტელეფონებზე არიან ჩამოკიდებულნი. საუბრისას ისინი ინფორმაციის გადაცემამიღებასა თუ საქმის დეტალებზე შეთანხმებას, საუკეთესო შემთხვევაში, სულ ორ-სამ მოკლე წინადადებას უთმობენ და უცებვე გადადიან საუბრის ხელოვნურ გაჭიმვაზე: „ჰოდა, რა მინდოდა მეკითხა... ისა, რა ქვია იმას; დაა...; ჰოო...; თქვენკენ რა ხდება? ხომ მშვიდობაა? სხვა, რას შვები?.. ოჯახის ნევრები მომიკითხე... ბავშვები ჩამიკოცნე და, ისა... დედა როგორაა?“. თუ მიქარიელს, ღმერთმა ნუ ქნას, მოსაუბრე არ ჰყავს, ის ტელევიზორს რთავს და მის შიშინში პოვებს ნუგეშს. რა არის ხმაურისადმი ამ უცნაური ლტოლვის მიზეზი? სიჩუმეში ადამიანი ხომ თავისდაუნებურად ფიქრს იწყებს და საკუთარი თავისთვის შემანუხებელი კითხვების დასმას... ამას კი ყველა მიქარიელი სათოფეზე გაურბის.

კიდევ რა? ჰო, ყველა ოჯახში, სადაც სტუმრად ვიყავი, მთავარ ოთახში („ზალა“) გამოსაჩენ ადგილას კიდია პორტრეტი, რომლიდანაც ცინიკური ღიმილითა და ირიბი თვალე-

ბით მრისხანედ გიმზერს მათთვის სათაყვანე-
ბელი ბელადი – „ულვაშა“. როგორც დავადგინე,
მან მიქარიის მეზობლად აალორძინა უკიდეგა-
ნო, მეტად აგრესიული იმპერია, თავად კი ნახე-
ვარ საუკუნეზე დიდი ხნის წინ გარდაიცვალა.
ამ იმპერიას დღესაც დაპყრობილი აქვს მიქა-
რიის ტერიტორიები, მაგრამ მას მიქარიელები
რატომლაც მაინც „ერთმორწმუნე ძმად“ მოიხ-
სენიებენ. რატომ ეთაყვანებიან „ულვაშას“
მიქარიაში და რატომ უყვართ ის ასე სიგიჟემ-
დე, მართალი გითხრათ, მიუხედავად მრავალი
მცდელობისა, ვერ დავადგინე.

II. მიქარიის სულიერების ისტორია და „ყირაშალას თეორია“

ახლა კი გადავალ მიქარიელების სიამაყისა და
„არიულობის“, იგივე განსაკუთრებულობისა
თუ სხვა ერებზე აღმატებულობის განცდის
მიზეზებზე. დავინყებ იმით, რომ განვმარტავ
მათი ნოვატორული სახელმწიფო მონყობისა და
იდეოლოგიის არსს. მიქარიის ყოველდღიურობა
სასწაულებრივად თავდაყირა დგას – აქ ყოვე-
ლი ცნება თუ მორალური ნორმა წაღმა-უკუღმა

იკითხება და სრულდება. მაგალითისთვის, მიქარიაში სისულელე სიბრძნედ მიაჩნიათ, ტყუილი – ჭეშმარიტებად, სილატაკე – სიმდიდრედ და ა.შ. რა არის ამგვარი გადაყირავების მიზეზი? – აი, ეს კითხვა იყო უპირველესი, რომელიც მთელი თავისი შეუვალობით ჩემ წინაშე დადგა. ვითომ აქაც ვერაგი მასონების სოციალური ექსპერიმენტი?..

ფაქტი ფაქტად რჩება – ამ გზით გახდა მიქარია მუდმივი ბედნიერებისა და სიხარულის სამშობლო. დღესაც მიქარიელები განუწყვეტელი გასაჭირის რეჟიმში არსებობენ, შიათ კიდევ და მაინც შრომით თავს არ იკლავენ; მეცნიერება, ხელოვნება და კულტურა დიდი ხნის მკვდარია... მიუხედავად ყველაფრისა, სწორედ ეს ზრდის მათ თვითშეფასებასა და თავდაჯერებულობას.

აქვე უნდა აღინიშნოს, რომ „ყირამალიზაციის“ ეს პროცესი, როგორც დავადგინე, ერთბაშად არ განხორციელებულა და მას საუკუნეები დასჭირვებია. ამ პრობლემაზე ფიქრი ჯერ კიდევ ძველ მიქარიელებს დაუწყიათ...

უპირველესი ამოცანა ყოფილა უცხოტომელზე წარმოსახვითი უპირატესობის მიღწევა. იმისთვის, რომ მიქარიელებს „არიულობის“ განცდა ძვალსა და რბილში გასჯდომოდა, საჭირო იყო

მისი თეორიული დასაბუთება. საუკუნეების განმავლობაში „უძველესი გადმოცემების“ საფუძველზე, მიქარიის ზედა ფენა – მმართველი ელიტა და რელიგიური ლიდერები – თხზავდნენ მითებს. წარმოებდა ისტორიის მუდმივი გადაკეთება, რათა სამარცხვინო მიეჩქმალათ, ხოლო გმირული დარჩენილიყო და ზღაპრულად გაზვიადებულიყო. შემდეგ ხორციელდებოდა ამგვარად შელამაზებული წარსული დიდების მასებში დანერგვა. ასე თანდათან შეიქმნა ეს მონაგონი, მიქარიელების ყოველდღიური ყოფის ნაწილი – წარმოსახვითი უპირატესობის განცდამ გენეტიკური ხასიათიც კი შეიძინა.

ასე აშენდა მიქარიელების ეროვნული სიამაყის მთავარი საყრდენი – „ჩვენ, მიქარიელები, დედამიწის ზურგზე ყველაზე დიდი ისტორიისა და მართალი სარწმუნოების ერი ვართ!“. მისგან გამოიჩეკა შვილობილი მითები: „მიქარია ღვთისმშობლის წილხვედრი ქვეყანაა“, „მეორედ მოსვლის ჟამს ღმერთი მიქარიულად იქადაგებს“, „მაცხოვრის საფლავზე ცეცხლი მხოლოდ მიქარიელების ხელში გადმოდის“ და მრავალი სხვა...

ახლა კი დადგა დრო, მოვიყვანო ძველი შუმერების ანბანური ჭეშმარიტება: საკუთარ უპირატესობაში დარწმუნებიდან ტაშ-ფანდურამდე,

სულ ერთი ნაბიჯიღია. ასე აღმოჩნდა მიქარიელების მთავარ საქმედ სიმღერა, ცეკვა და ქეიფი, კაი წამოწოლა და მოვალეობებისა თუ პასუხისმგებლობის დაკიდება. გართობის დაუცხრომელ სურვილთან ერთად, მოსახლეობაში მუყაითი და წარმატებული ადამიანებისადმი თუ ერებისადმი თანდათან გავრცელდა შური და ბოღმა.

შეგახსენებთ, მიქარიაში ხომ ყოველივე პირიქით აღიქმებოდა, ამიტომაც შური სიკეთის მაჩვენებელი იყო, ხოლო უვიცობა – განათლებულობის. მოკლედ, ასე იყო თუ ისე, ეროვნული ელიტის ძველისძველი ღვანლის შედეგად, ჩამოყალიბდა მიქარიის ნაციონალური სიამაყის ტრიადა, რომელიც დღესაც ამშვენებს მის სახელმწიფო გერბს: „უვიცობა, სიზარმაცე და შური“. ბარემ აქვე ეროვნული ჰიმნის დასახელებასაც და, იმავდროულად, მისამღერსაც გაგაცნობთ: „მიქარია გაბრწყინდება, ხოლო ინგლისი დაიძირება“ (ავტორი – ბეტანკურ „ჩლახო“ ბობოყვათელი).

ამ ყირამალა სახელმწიფოში ფულის გაუფასურება მის ჯანსაღად ქცევაზე მიაწინებდა, ხოლო ხაზინის ქურდი თუ მლიქვნელი გამოცხადებული იყო წესიერების ეტალონად. „ყირმალაში“, როგორც მიქარიას ძველბერძნულ

წყაროებში მოიხსენიებდნენ, რაოდენ გასაოცარიც უნდა იყოს, კეთილმოსურნე ერები სძულდათ, მათ მასონებსა და სულიერების ქურდებს ეძახდნენ, ხოლო მტერი და დამპყრობელი უყვარდათ. როგორც ზემოთ აღვნიშნე, განსაკუთრებით დნებოდნენ და გული უჩუყდებოდათ მეზობელ „ერთმორწმუნე ძმაზე“, რადგან სწორედ ის ჩაგრავდა ყველაზე დახვეწილად და ვერაგულად.

... მე კი გამჩენი არ მასვენებდა და საკუთარ თავს მუდამ ვეკითხებოდი: მაინც როგორ მოხერხდა ამ ამოტრიალებული სამყაროს შექმნა?

დავინყე უძველესი მანუსკრიპტების მოძიება და შესწავლა. წყაროებიდან ირკვეოდა, რომ ყოველივე სიტყვებთან ბრძოლით დაწყებულა. ძველი ისტორიკოსი ხატოვნად წერდა: „...და იქმნა მიქარიასა შინა ცალკეული სიტყვების კვერცხის გულით ხაჭაპურზე დაწერა და შემდეგ ამ სიტყვების ჭყინტ ყველთან ერთად ჭამაო...“. შედეგად, მიქარია მკვდარი, გამოშიგნული სიტყვების სასაფლაოდ გადაიქცა. პროცესი ასე ვითარდებოდა: მიქარიის ელიტას სიტყვის ნამდვილი მნიშვნელობა სრულ აბსურდამდე დაჰყავდა; დროთა განმავლობაში მოკვდა ამ სიტყვებთან დაკავშირებული ცოცხალი ემო-

ციაც და სიტყვების ჭეშმარიტი მნიშვნელობაც ყველას მიავიწყდა; ბოლოს, მაგალითისთვის, სიტყვა პატრიოტიზმისგან მიიღეს – ბატონი თუ პარტიული ბოსი, განათლებულიდან – თავდაჯერებული უნიგნური, ხოლო პოეტიდან – ბელადის მეხოტბე. ყველაზე გასაოცარი კი ორი სიტყვის – სამართლიანობისა და ღირსების მნიშვნელობის შეცვლა იყო. ამ ცნებებმა მრავალი ტანჯვა-უაზროდ ხმარება-გარდაქმნის შემდეგ, მხოლოდ მიქარიელებისთვის გასაგები, „მეობისა და გაგების“ მნიშვნელობა შეიძინეს.

წამონოლა და წარსულის ქება-დიდება, გაუთავებელ ქეიფთან ერთად, მიქარიელების ცხოვრების წესად გადაიქცა. მანამ კი სახელმწიფო კუნძულად გამოცხადდა და მის საზღვრებზე მიქარიელების ცნობიერებაში წარმოქმნილი „რკინის ფარდაც“ დაეშვა. მართალია, პერიოდულად, ცნობა რომელიმე სახელმწიფოს წარმატებასა და მასში ხალხის კეთილდღეობის შესახებ „რკინის ფარდაშიც“ გამოჟონავდა ხოლმე, მაგრამ ამ შემთხვევაში მიქარიელები მწყობრი ნაბიჯით „აკლდამებისკენ“ მიაბიჯებდნენ და იქ ისმენდნენ სულიერი მამების მანუგეშებელ ქადაგებას ერის ეჭვშეუტანელ გენეტიკურ უპირატესობაზე ყველა დანარჩენ ხალხებზე. მეორე დღეს კი ყველა გაზეთში იბეჭდებოდა

მთავარ აკლდამაში უკვე ერის სულიერი ლიდერის მიერ ნაქადაგები „ყირამალა ეპისტოლე“. მისი შინაარსი მასების ფართო განსჯის საგნად იქცეოდა. ამ წერილების არსი კი ის გახლდათ, რომ ამქვეყნიერი ცხოვრება ფუჭი იყო და, რაც უფრო გასაჭირსა თუ სიღარიბეში გაატარებული მას, ერთი მხრივ, მით უფრო იმატებდა შენი სულიერება და, შესაბამისად, შენ მსოფლიოში ყველაზე მაგარი ხდებოდი, ხოლო, მეორე მხრივ, დიდად იზრდებოდა შენი ზეციური საზღაურიც. ამასთან ერთად, ყველა წარმატებული ქვეყანა თუ ერი მტრად ცხადდებოდა, ხოლო მისი მთავრობა – მასონებად, რადგან ისინი შურით აღვსილნი ცდილობდნენ, მიქარიელებისთვის სულიერება წაერთმიათ.

აკლდამებით მოფენილი იყო მთელი მიქარია, პატარა ჩიხშიც კი ერთი ქადაგებისთვის განკუთვნილი შენობა იდგა, სადაც მთავარი მქადაგებლის – „უსაკალელესის“ სულიერი შვილები ხალხს ასწავლიდნენ, თუ როგორ უნდა შეეზიზღებინათ სხვა ერის წარმომადგენელი თუ მიქარიელებისგან ოდნავ განსხვავებული.

ჯერ კიდევ „ულვაშას“ ხანაში, ყველაზე საშინელ ხელსაწყოდ თურმე სარკე იქნა გამოცხადებული. დიდ ბელადს შემოუტანია წინადადება, ყველა სარკე დაემსხვრიათ. მოსახლეობამაც

ენტუზიაზმით აიტაცა ეს წამოწყება და სარკეების მსხვრევას დიდი მონდომებით შეუდგა. დაიწყო „ანტისარკის“ დიადი კამპანია. ვინც სარკეს სახალხოდ არ დაამსხვრევდა, ხალხის მტრად ცხადდებოდა და მას აპატიმრებდნენ. ერთი-ორი მეპროტესტე („სარკის ქომაგები“) თურმე მაინც შემორჩენილა და ღრმა იატაკქვეშეთში გადასულა. მაგრამ აბა ერთი-ორი, ისიც შეშლილად გამოცხადებული მარგინალი, ამხელა მასის წინაშე, რას გახდებოდა? მათ მიქარიაში თურმე ყველა დასცინოდა და ქვებსაც ესროდა. საქმე იქამდე მივიდა, რომ დროთა განმავლობაში მეპროტესტეები საზოგადოების აზრის ფორმირებიდან საბოლოოდ გარიყეს და ამიტომ ისინი საფრთხეს აღარ წარმოადგენდნენ. რამდენიმე „პროტესტანტი“ მთებში, გამოქვაბულში დასახლებულა, სადაც მათ ყურადღებასაც არავინ აქცევდა.

სულ ბოლოს, როდესაც ყველა განსხვავებული აზრის ადამიანი გაანეიტრალეს, ხოლო ერი და ქვეყანა გამჭოლმა სულიერებამ მოიცვა, „უსაკალელესმა“ ჩამოწერა ათი ახალი მცნება:

უსაკალელესი ათი მცნება:

- I მე ვარ უსაკალელესი და უერთადერთესი, ყველამ თითო გულით დამილაიქეთ და არა იყვნენ შენდა ღმერთნი უცხონი, ჩემსა გარე-შე.
- II კერპი შენი ჰქმენ „ერთმორწუნე ძმისგან“ და „ულვაშასგან“, აგრეთვე კერპნი შენნი არს მამონა, მამაო და თავი შენი: თაყუანი-ეც მათ და მსახურებდე მათ.
- III თვალეზმინაბული დღენიადაგ იძახოდე: „უფალხო, უფალხო, შემინყალე“ – და აქებდე „უსაკალელესსა“ და მამაოსა.
- IV მოიხსენე დღე იგი შაბათ-კვირა და გაუთავებელი დღესასწაულნი, და წმიდა-ჰყავ ისინი: ექვსი დღე მცონარებასა შინა არაფერს იქმოდე, სცოდავდე, ხოლო შაბათ-კვირას მოინანიე, გადაიხადე და არხეინად გააგრძელე ცხოვრება.
- V მამამან და დედამან შენმან მინიმუმ 40 წლამდე შეგინახოს, „ჩემი დედათი“ და „ბოიშვილივიყოთი“ მოიხსენიებდე მათ.
- VI მექრთამეებსა, ხაზინისა თუ „კანონიერ“ ქურდებსა პატივს მიაგებდე – „ფულს სუნი არ უდის“.
- VII არა იმრუშო ცოლთან, მხოლოისა საყვარელ-

თან ან პუტანებთან, ხოლო ცოლი იგი არს ფეხბანისა და მორჩილებისთვის.

VIII მოპარე სახელმწიფოსა და გალატაკებულ ხალხსა, აიღე ქრთამი – „ოჯახი შენი ხრამი არს“.

IX მთელი დღე იჭორავე მოყუასსა შენსა ზედა ნამებითა ცრუითა და მოიძულე უცხო და განსხვავებული.

X გული გითქუმიდეს ცოლისათვის მოყუასისა შენისა, გული გითქუმიდეს სახლისათვის მოყუასისა შენისა, ყანისა მისისა, მანქანისა მისისა, ყოვლისა საცხოვარისა მისისა, ყოვლისა მისთვის, რაიცა იყოს მოყუასისა შენისა – „შურია – პური ჩვენი არსობისა“.

...ასე თანდათან ჩამოყალიბდა მიქარია მუდმივი კაიფისა და ღიპების ფხანის სამყაროდ, ასე აგურ-აგურ აშენდა გამარჯვებული იდიოტიზმის ქვეყანა, სადაც ჩვენი გაგებით ჭკვიანი – ბრიყვია, ხოლო უვიცი – განათლებული. მიქარიელებმა უმაღლეს მწვერვალს მიაღწიეს გულმავინყობაშიც, რაც გამოიხატა ნამდვილი ისტორიის სრულ დავინწყებასა და ამა თუ იმ პოლიტიკური ლიდერის წარსულის მიმართ აბსოლუტურ ამნეზიაში. ამისთვის მხოლოდ მორიგი ბელადისა ან „უსაკალეღესის“ გაკვრით

ნათქვამი სულ ერთი-ორი სიტყვა ხდება საკმარისი და გუშინდელი ქურდი ან მოლაღატე დღეს ვაჟკაცად, პატრიოტად და ერის რჩეულად იქცევა. ამ საყოველთაო გულმავიწყობის ეპიდემიას კი ისევ და ისევ ყველაფრის პირიქით, შეტრიალებულად აღქმა უდევს საფუძვლად. მიქარიაში ხომ უსინდისობა წესიერებად არის მიჩნეული...

დროთა განმავლობაში, ყველა მიქარიელი, განურჩევლად სქესისა და ასაკისა, თავფეხიანად რელიგიასა და პოლიტიკაში გადაეშვა. ერს რომ საჭირობოროტო საკითხებზე არ ეფიქრა, ხალხი ორ მტრულ ბანაკად დაიყო – უმრავლესობად და უმცირესობად. მათ შორის არაფერი იყო საერთო – სრული გაუცხოება და აუტანლობა სუფევდა. ბარიერის ორივე მხარეს ჩირქივით ჩაგუბებული ზიზლი ბატონობდა. სწორედ ამის გამო იყვნენ მიქარიელები ასე გატაცებულნი რელიგიითა და პოლიტიკით – ამ სფეროებში სიძულვილის გადატანისა და ფიზიკური დაპირისპირების ადვილი შესაძლებლობით. მიქარიელებს ხომ არა ღმერთი, არამედ სხვაზე უპირატესობა სწყუროდა.

...ჩემი „მიქარიული არდადეგები“ გრძელდებოდა. კვლავ მიქარიის დედაქალაქის ცენტრალურ სასტუმროში – „ამბივალენტაინში“ ღამეებს ვათენებდი – ხან ჩემს ახალ შეყვარე-

ბულს, სასტუმროს მენეჯერს ბუჩიტას ვეფერებოდი, ხანაც ფიქრები არ მასვენებდა – მე უცხოპლანეტელებისა და მასონების ხრიკების ვერსიებს შორის ვყოყმანობდი, ძილი დავკარგე... როგორც გაირკვა, ორივე ეს ვერსია ბრიყვების გამონაგონი ქორი ყოფილა...

კვლევების ინტენსივობა გავზარდე და მიქარიის თავდაყირა მდგომარეობის საკითხის შესწავლას მეტად ჩავუღრმავდი. ის იყო უცხოპლანეტელების ვერსიისკენ გადავიხარე, რომ ერთი მეტად ყურადსაღები, როგორც შემდეგ გაირკვა – „ყირამალას თეორიის“ წარმოშობის საიდუმლოს გახსნისთვის საკვანძო პაპირუსი აღმოვაჩინე. უძველესი ხელნაწერი ტექსტი ინახებოდა ქალაქ ორპირის რაიონულ ბიბლიოთეკაში, უფრო ზუსტად კი ამ ბიბლიოთეკის სოფელ გრაკალის ფილიალში. სწორედ იქ ბუჯურისას წავანყდი უძველეს პაპირუსს, რომელიც მტვრიან თაროზე უშფოთველად განისვენებდა...

მაშ ასე, მე პაპირუსი ხელში ჩვილი ბავშვივით ფრთხილად ავიღე. გამხმარი ხელნაწერი ლამის ხელში შემომეფხვნა... ის ნითელი ლენტით იყო გადახვეული. კვანძი გავხსენი და, აი, უკვე ლენტზე წარწერას ვკითხულობ: „გენო, მე, „სევასტის პაპირუსი“, საუკუნეებია მხოლოდ

შენ გელოდები და მხოლოდ შენ ერთს მოგეცემი!“... ულამაზესი ქალიშვილივით ვეცი და გავშალე ის... აი, რა ღრმა განცდებითა და დიდი ტრაგიზმით აღსავსე ისტორია წარმომიდგათვალნინ:

მეფე მიქოს I „მნუხარეს“ ეპოქა... ხელე-ბი მიცახცახებდა, სხეული თრთოდა, გული საგულეს არ ეტეოდა – მივხვდი, რომ „ყირამალას“ ისტორიის სანყისებს, ალფასა და ბეტას მივაკვლიე!..

მეფე მიქოს I-მა 60-ათასიანი ჯარით, ნახევარ მილიონ ურჯულოს მუსრი გაავლო, აიღო მიქარიის დედაქალაქი აბერაცენი და ზარ-ზეიმით შევიდა ქალაქში. მიუხედავად ესოდენ დიადი გამარჯვებისა, სახელმწიფოში მალევე ყველაფერი მოიშალა და აღმშენებლობის საქმე დამუხრუჭდა – ქვეყანა გაბანძებისკენ მიექანებოდა... განსაკუთრებით უკმაყოფილო იყო ხალხი. მიზეზი ამ უკმაყოფილებისა კი მასების უკიდევანო ამპარტავნებაში იდო. მასებს მსოფლიოში ყველასა და ყველაფერში აღმატებულობა სწყუროდა. ერს მთელ მსოფლიოზე უპირატესობით აბოდებდა – ეს კი მეტად გაჭირდა. თავიდან შეჯიბრი მეზობელ სახელმწიფოსთან, კიდობანიასთან წარიმართა. მაგრამ კიდობანიის მკვიდრნი მიქარიელებს ვაჭრობასა და საქმიან

თვისებებში აშკარად სჯაბნიდნენ. მიქარიელე-
ბი, საქმის კეთებაზე რომ არაფერი ვთქვათ,
ვაჭრობასაც თაკილობდნენ – ისინი ხომ მთლიან-
ნად ქეიფსა და ცეკვა-თამაშს იყვნენ მიცემულ-
ნი. მიქარიელებს მაგრად დაევასათ განცხრომა
და სუფრაზე ერთმანეთის ქება- დიდება, არც
მამრების ზასაობა იყო ურიგო. სუფრაზე შენდე-
ბოდა ქვეყანა და იჭმებოდა გოჭი. მიქარიელებს
ვალეხი დაედოთ და ქეიფის გასაგრძელებლად
ფული რომ ეშოვათ, იძულებულნი გახდნენ,
კიდობანიელებისთვის მამულები მიეყიდათ.
საქმე იქამდე მივიდა, რომ კიდობანიელებმა
დაიკავეს მიქარიაში ნამყვანი პოსტები და, პრა-
ქტიკულად, ისინი მართავდნენ კიდეც მიქარიას.
დედაქალაქის მმართველი უკვე ზედიზედ მეთ-
თედ, პირდაპირი პროპორციული არჩევნების
გზით, კიდობანიელი ხდებოდა.

მეფემ და ხალხმა უმწეობისგან ხელები
დაუშვეს და ყურები ჩამოყარეს. ასეთი გასაჭი-
რის ჟამს ღმერთი რჩეულ ერს, ჩვეულებისამებრ,
წინასწარმეტყველსა და მხსნელს უგზავნის...
და, აი, მიქარიაშიც გამოჩნდა ერთი ნახევრადგი-
ჟი და სალოსი გრაკალელი ჯვარსტიკა. როგორც
პაპირუსიდან ირკვეოდა, სწორედ ჯვარსტიკას
წამოუყენებია წინადადება ყველაფრის თავდა-
ყირა დაყენებისა და „ანტი-ინტერპრეტაციის

პრინციპის“ შემოღების შესახებ. საბოლოოდ, წინასწარმეტყველის სწავლებას – „ყირამალას თეორია“ ეწოდა. ჯვარსტიკას წინადადების არსი შემდეგში მდგომარეობდა: რადგან მიქარიელები პირველობაში შეეჯიბრს აგებთ, მოდი, უკანას-კნელობაში შეეჯიბრეთ დანარჩენ მსოფლიოს და ამ გზით მაინც მოიპოვებთ გამარჯვებასო! ხალხთა მასებიც გაიხარებს და თქვენც გეშვე-ლებათო...

ჯვარსტიკას წინადადებამ ალაფრთოვანა მიქარიელები – მათ ხომ არც შრომა უნდოდათ და არც სწავლა, ხოლო ვაჭრობასა და ფულის თვლას ხომ, საერთოდ, სამარცხვინო საქმედ მიიჩნევდნენ. მოკლედ, გრაკალელი ჯვარსტიკას „ანტი-სისტემა“ დიდი ენთუზიაზმით აიტაცეს და საბოლოოდ გაიხარეს კიდევ! აღარც შრომა იყო საჭირო, არც ფიქრი და აზროვნება, სწავლა-განათლებაზე ხომ საუბარიც ზედმეტია! მთავარი ის იყო, რომ მიქარიელები, მიუხედავად ყველაფრისა, უპირობო პირველობას ინარჩუნებდნენ მსოფლიო ხალხთა წინაშე! ასე ჩამოყალიბდა მიქარიელების ეროვნული ხასიათიც – სიამაყეზე დაფუძნებული ყოვლისმცოდნეობა და მისგან გამომდინარე მცონარეობა, განცხრომა და უვიცობა. შემდეგ მიქარიელებმა დაინახეს, რომ სხვა ერები მათზე მდიდრულად ცხოვრო-

ბენ და მეტ წარმატებასაც აღწევენ. შედეგად, ჩამოთვლილ თვისებებს ამ ერებზე ბოლმა და შურიც დაემატა. არიან ასე დღემდე – მხართეძოზე წამოწოლილნი, მუცლის გასკდომამდე ქეიფობენ და მუდამ ვილაცას აგინებენ...

III. მიქარია დღეს

დიალოგი მიქარიის ტრანსპორტში:

ერთი: ...და ხალხი არაა ცოდო?

მეორე: რა ხალხი, რის ხალხი – შენ რა, სოციალისტი ხარ?!

მიდიოდა ასე მიქარიელების ცხოვრება, მიედინებოდა მდორედ და უდარდელად, მშვიდად და აუღელვებლად... ბოლოს კი სრული უძრაობის „ოქროს ხანაც“ დადგა... ათასწლოვანია ეს ხანაო – ბელადმა და უსაკალელესმა გამოაცხადეს, მინიმუმ „100/100“ ალბათობით და ხანგრძლივობით... თუმცა აქაც არ დუმდა ის ერთი-ორი მეპროტესტე. ერთ-ერთმა ტოტალიტარული სახელმწიფოების განვითარების ციკლებიც კი ჩამოაყალიბა: 1. დიქტატურა, რომელიც პირველი „მამა-ბელადის“ სიკვდილთან ერთად სრულ-

დება; 2. შემდეგ მოდის „დათბობა“ და დემოკრატიისკენ გადახრის პერიოდი; 3. მას მოსდევს უძრაობის ხანა, რომელიც გარდაქმნების (4) ხანმოკლე პერიოდით სრულდება; 5. რადგან ეს გარდაქმნები არ არის ძირეული, მათ შედეგად ქაოსი, სამოქალაქო ომი და რევოლუცია (5) მოჰყვება; 6. რევოლუციის შედეგად, კვლავ ზედაპირზე ნაგვის ამოტივტივების პერიოდი დგება; 7. ხალხთა მასები უკმაყოფილონი არიან რევოლუციის შედეგებით, რასაც, თავის მხრივ, სისხლიანი ტერორი და დიქტატურის დამყარება მოსდევს – ასე სრულდება მორიგი იმპერიული ციკლი...

ამ თეორიის თანახმად, მიქარიაში ავისმომასწავებელი წინასწარმეტყველება ც გაისმა, რომლის მიხედვითაც, უძრაობის ხანას აუცილებლად ნგრევა და რევოლუცია უნდა მოჰყოლოდა, მაგრამ, აბა, ერთ-ორ მანანწალა, მარგინალ მეპროტესტეს ვინ მოუსმენდა? ცხადია, ყველა აღტაცებული იყო ბელადის 100/100- ის ალბათობა-ხანგრძლივობის სქემითა და უსაკალელესის „ათასწლოვანი გუგუნის“ შესახებ ქადაგებით.

დღევანდელი მიქარიელები ყველაზე დიდ პატივს ხაზინის ქურდებსა და მექრთამეებს მიაგებენ. თანამდებობების დანაწილება ც ნათესაუ-

რი ნიშნით ხდება – ვინც ახლო ნათესავს უფრო წინ წასწევს თანამდებობრივ საფეხურზე, სწორედ ის ითვლება უფრო პატივსაცემ ადამიანად მიქარიის საზოგადოებაში. ვინც უფრო ბევრ პრემიასა თუ სახელფასო დანამატს გამოიწერს, მას აღიარებენ მიქარიელები ყველაზე ჭკვიანად და მოხერხებულად. ასევეა საქმე ხელოვნებაშიც – აქაც ხარისხსა თუ კონკურსში გამარჯვებას ნათესაურ-კლანური კავშირები განსაზღვრავს.

„ყირამალას პრინციპით“ დიდი წარმატებები სპორტშიც. საქმე აბსურდამდეც კი მივიდა, რადგან სირბილში ის ცხადდებოდა გამარჯვებულად, ვინც ბოლო ადგილზე გადიოდა. თანდათან ყველა სპორტსმენმა მოუნელა სირბილის ტემპს, ხოლო უკანასკნელ შეჯიბრზე, რომელიც ძველი წესებით გაიმართა, ფინალის ყველა მონაწილე ქვის ქანდაკებასავით სტარტის ხაზზე დაერქო... ამის გამო სირბილი, როგორც სპორტის სახეობა, მიქარიაში აიკრძალა.

მთავარ სპორტად დადგინდა ფეხბურთი. ოღონდ ეს თამაშიც მიქარიული წესებით მიმდინარეობდა – ვინც უფრო მეტ გოლს გაიტანდა საკუთარ კარში, ის იყო გამარჯვებული. მიქარიის ეროვნული ნაკრების ერთმა ფეხბურთელმა ისიც მოახერხა, რომ სულ ერთ ტაიმში საკუთარ კარში ორი გოლიც კი გაიტანა! რეკორ-

დი იმდენად გამაოგნებელი შეიქნა, რომ ეს ფეხბურთელი მიქარიის პრემიერ-მინისტრადაც კი დააწინაურეს. დღესაც ქვეყნის ნაკრებისთვის წარმატებად ის ითვლება, თუ გუნდი სუსტ მეტოქესთან დიდი ანგარიშით წაგებას მოახერხებს. ერთადერთ სპორტულ თამაშს, რომელიც საერთაშორისო ნორმებსა და წესებს ექვემდებარება, წარმოადგენს ჭიდაობისა და ხელჩართული ჩხუბის ნაზავი თამაში ბურთით, რომელიც ქვეყნის სავიზიტო ბარათად და ყველაზე დიდ ეროვნულ ფასეულობად გამოცხადდა. ამგვარი გამონაკლისი, ბელადის კურთხევით, საერთაშორისო არენაზე მიქარიის წარმატებულ სახელმწიფოდ წარმოსაჩინად დაუშვეს. შინ ვარჯიშისას კი მოთამაშეებს მოგრძო ბურთი მაინც საკუთარ კარში შეაქვთ...

IV. ბელადი

მიქარიის ამჟამინდელი ბელადი მუდამ ხალხზე ზრუნვასა და ფიქრში ატარებს დღეებს... ამიტომ მან გადაწყვიტა, სამუდამოდ დარჩეს ბელადად, რადგან მისივე შეხედულებით, ის ხალხს საკუთარ თავზე მეტად უყვარს. მან

აილო და ჩამოაყალიბა ქვეყნის ეკონომიკური განვითარების მეტად გააზრებული სქემა: „პირველი წელიწადი იქნება რთული, მეორე წელი იქნება საგრძნობლად უკეთესი. მესამე წელს უკეთესობას მოსახლეობის უდიდესი ნაწილი საკუთარ თავსა და საკუთარ ჯიბეზე იგრძნობს. მეოთხე წელიწადი იქნება ძალიან კარგი და მეხუთე წელს ატყდება გუგუნია!“, – გამოსვლის დასასრულს კი, ყველა რომ თავის ურყევ ნებაში დაერწმუნებინა, ბელადმა დაამატა: „მასშტაბები ჩემი ადრეც დიდი იყო, ხოლო ამჟამად, თქვენი ხათრით, კიდევ უფრო დიდი გახდა! მომავალში დარწმუნდებით, ვისაც რწმუნებულება გაკლიათ, რადგან მე მოვდივარ ასწლიან, ანუ სამუდამო ციკლში!“. ასე დადგინდა ქვეყნისა და ერის მთავარ პროგრამად ე.წ. „100/100“-ის ალბათობა-ხანგრძლივობის გეგმა.

ერთი ფრანგი სალოსი და ჩემი ძველი მეგობარი მიშიკო ფუკო ძალაუფლებას, როგორც დეცენტრალიზებულ ძალას, ისე განიხილავს, რომელიც ქვემოდან ზემოთ ვრცელდება და არა პირიქით, როგორც ეს ერთი შეხედვით ჩანს. ხალხი შობს ბელადს, რომელიც აცხადებს, რომ მან სხვებზე უკეთ იცის, როგორ მართოს სახელმწიფო და მასებიც ამას დიდი ენთუზიაზმით იჯერებენ. შეიძლება ითქვას, მიქარიელებს მხო-

ლოდ ეჩვენებათ, თითქოს რაღაც ძალა ზემოდან „ანვება“, სინამდვილეში კი ძალაუფლება სოციუმში ჰორიზონტალურად გავრცელდა და ეს სოციუმი შიგნიდან მთლიანად გამსჭვალა. ამიტომ მიქარიელები სიციალური მონყობის ნებისმიერ დონეზე, იქნება ეს ხელისუფლებასთან ურთიერთობა, ოჯახი თუ სქესთა შორის კონტაქტები, ყველგან, განწირულნი არიან მხოლოდ „ბატონისა და ყმის“ ურთიერთობებში იარსებონ – ასეთია მათი ბედისწერა, რომელსაც ვერავინ გაექცევა – იძულებითი ბატონ-ყმობა...

მიუხედავად ხალხის ესოდენ დიდი სიყვარულისა, ბელადს მაინც მუდმივი შიში დასჩემდა – ის საკუთარი სასახლიდან არ გამოდის. თუ მაინც, ღმერთმა ნუ ქნას, რაღაც აუცილებლობა აიძულებს ციხესიმაგრე დატოვოს, მას მოჯავშნული ფოლადის ცილინდრს ახურავენ. დადის ასე კოსმონავტივით – წინ მრგვალად ამოჭრილი შუშის გამოსახედით, რკინის ფეხსაცმლითა და გვერდზე გაშვერილი ლეგირებული ფოლადის ხელებით... სკაფანდრში გამოპრანჭული ბელადი ხანდახან ხალხთანაც მიდის და, როგორც თავად უყვარს ხოლმე თქმა, „წარმატებულადაც ხუმრობს“.

მიქარიაში ახლად ჩასული რომ ვიყავი, მთელი ქალაქი მოვიარე, ბევრ აბერაცენელს გავე-

ცანი. ყველაზე თვალშისაცემი შთაბეჭდილება?.. მიქარიელების მენტალობის ორ საყრდენ ბურჯზე ზემოთ უკვე ვთქვი – ფუჭი მრავალსიტყვაობა და წარმოუდგენელი ამპარტავნება, მაგრამ, გარდა ამისა, თვალში მოგხვდებოდათ მეტად უცნაური რამ – ფურთხება... ყველა აბერაცენელი ძალიან მაგრად, უმაგრესად იფურთხება! მოხუცსა და ახალგაზრდას, როგორც ჩანს, ჭარბი ნერწყვდენა ანუხებს – მოქალაქეები ქუჩებს მშვიდად მიუყვებიან და ხოშიანადაც იფურთხებიან... ფაქტობრივად, ფურთხება მიქარიული მასობრივი სპორტი გახდა! ამ ახალ ეროვნულ სპორტში მიქარია საერთაშორისო არენაზე, უდავოდ, დიდ წარმატებას მიაღწევდა და სახელსაც გაითქვამდა, მაგრამ, როგორც ადგილობრივები ნანობენ, ფურთხებაში მათ არავინ ეჯიბრება. მიქარიელები იმედს მაინც არ კარგავენ და მონდომებით ვარჯიშობენ თავიანთ ქუჩებსა და სკვერებში. მიქარია, პრაქტიკულად, დღესვე მზადაა, მსოფლიოში ყველაზე მაგარი „მაფურთხებლის“ წოდება მოიპოვოს და ამ შანსის ხელიდან გაშვებას, როგორც ჩანს, არც აპირებს!

...როდესაც მიქარიის ისტორიას ვიკვლევდი და „სევასტის პაპირუსს“ მივაგენი, იქ ამ უცნაური გატაცების შესახებ ჯვარსტიკა წინასწარ-

მეტყველებდა: „დადგება ჟამი ჯერ ბობოქარი რევოლუციისა და გათავისუფლებისა, რომელსაც მოჰყვება დრო დიქტატურისა და შემდეგ უძრაობისა, და იქნებიან მესიები და ბელადნი, ბევრზე ბევრნი, სულ ბელადნი და მესიები... და იქნება ფურთხება დიდი!.. მორიგ ბელადზე შერყევისა და შემდგომი იმედების განზილებისა გამო, მიქარიელები მუდამ ფურთხებაში იქნებიან. ტფუი!“.

P.S.

დასასრულ, მიქარიელების მთავარ მანუგეშებელზე მინდა მოგითხროთ – ეს გახლავთ მათი უსაყვარლესი ტელეკომპანია, რომლის გადაცემებზეც მთელი მიქარია ჰერონინით ზის – „გოლგოთა TV“. მისი მთავარი გადაცემა – თოქ-შოუ „მოინანიე, თორემ დაგენძრევა!“ სალამოს ასე 7-8 საათზე იწყება. სრულიად მიქარიას მოსახლეობას ორი დიქტორი ესალმება: ზეზვა და მზია...

ზეზვა თითქოს სპეციალურად სექსისგან სრულიად დაცლილი, აშკარად სუფრასთან კაი მომლხენ-მოჭუკჭუკე, მეობასა და გაგებებში ჩაძირული, დიდი მრგვალი თავითა და სქელი, კოტიტა თითებით, ღიპიანი და ოდნავ ასაკში შესული მამაკაცია.

მზია სექსს მონატრებულ-მონდომებული, მრავალჭირნახული, მაგრამ მაინც ლამაზი ქალი, ისიც მეობასა და გაგებებში მოლივლივე, გულ-დანყვეტილი მზერით ქალბატონია.

ინყებს მამაკაცი, რომელიც ადგილზე ცქმუტავს და მოქალაქეებს ეშმაკური ღიმილით, ხელების აქტიური ფესტიკულაციით მიმართავს: „სალამო მშვიდობისა, თუმცა, ადრეულ სალამოს მოგესალმებით, კიდევ ერთხელ ვიმეორებ, შეიძლება „გოოდ ევენინგიც“ გითხრათ, რა ვიცი, სამხარმშვიდობისა, შემიძლია გითხრათ კიდევ, ჩემო ძვირფასო საზოგადოებავ, ხოლო იმათ, ჩვენ რომ ვიცით, კურდღლებს, მინდა ვუთხრა – რაფერ ხართ, სიმონ, თქვენი შუბა დავხიე მე!“ – ზეზვა კმაყოფილია და გულიანად იცინის.

ამის შემდეგ ესტაფეტას სექსუალური მზია იტაცებს. ის მოსახლეობას ამცნობს: „მოგესალმებით, ჩემო უსაყვარლესო, ჯიგარო ხალხო! მე, უდრეკი მზია, პირობას გაძლევთ, რომ როგორც კი ხელისუფლებაში მოვალთ მე და ჩემი პარტია, უმცირესობას გავანადგურებთ, ხოლო მათ არაკაც ლიდერებს ციხეში ამოვალპობთ, მაგ ნაძირლებს, მაგათ!“ – შესავლის შემდეგ მზია სასიამოვნო სიახლეებზე გადადის: „გილოცავთ, ჭუკლიკოებო! მიქარიას დედაქალაქში უდიდესი დაივინგ სკოლა – „გაბრწყინებული

ივერია“ გაიხსნა! უახლესი საცურაო ცენტრი – „პოსეიდონის სამყარო“, სხვა ერების დაძირვისა და გადაბუგვის გამო, მოემსახურება მხოლოდ გაბრწყინებული მიქარიის მოქალაქეებს. წყალქვემა ტურებს უხელმძღვანელებენ გამოცდილი დაივერ-მოძღვრები. ისინი აკვალანგებით წარუძღვებიან ექსკურსიებს, სადაც საშუალება მოგვეცემა, ვიხილოთ და დავტკბეთ დაძირული ინგლისისა და განადგურებული ამერიკის უღამაზესი ხედებით! ოქროს თევზებისა და წყალმცენარეების ფონზე, ჩვენ დავინახავთ წარმტაც სურათს – ამერიკის მოქალაქეთა წელში გადამტვრეულ, ხელდაგლეჯილ და ინგლისელების ფეხმოკვნეტილ, ცხვირმოჭმულ, გახრწნილ გვამებს! აბობოქრებული ოკეანის ზედაპირიდან კი თავს ამაყად წამოყოფს ერთადერთი გადარჩენილი ბორცვი – გაბრწყინებული მიქარია – ვაშა!“

დიქტორის გამოსვლა სრულდება მიქარიელებისთვის ერთობ მანუგეშებელი შეძახილით: „ინგლისი დაიძირება, ხოლო მიქარია გაბრწყინდება!“. შემდეგ რეკავს აკლდამის ზარები და ტელეეკრანზე ჩნდება მიქარიის სახელმწიფოს შვიდბურთიანი დროშა და გერბი წარწერით: „უვიცობა, სიზარმაცე და შური! უკან!“. ყოველივე ამას ფონად გასდევს ეროვნული ჰიმნი

მისამღერით: „მიქარია გაბრწყინდება, ხოლო ინგლისი დაიძირება“. იწყება სარეკლამო ჭრა: ჟღერს მიქარიის ერთხელ და სამუდამოდ დამსახურებული არტისტების სიმღერები; ისმის მზიას ხმა: „მიქარიას ხელოვნება მსოფლიოში პირველია და ის უკვდავია! ტელეკომპანია „გოლგოთა TV“! ... და ისევ ზარები...

თავი 3

კლანურობა და ელიტარიზმი –
ნეკოთიზმი

ზღაპარი ძაღლზე, რომელიც მიინევდა წინ

ამქვეყნად ცხოვრობდა ერთი უცნაური ძაღლი, რომელიც მუდამ მარტო გარბოდა და მიინევდა წინ – ამაში ხედავდა ის საკუთარ დანიშნულებასა და ცხოვრების აზრს. მუდამ წინსვლისკენ სწრაფვაზე ფიქრობდა, გაჩერებული რომ იყო ან თვლემდა, მაშინაც. ხშირად ამ განუწყვეტელ შეჯიბრებას სხვებთან, შეიძლება ასეც ითქვას, საკუთარი შესაძლებლობების საზღვრების გაფართოებას, სასონარკვეთამდე მიჰყავდა – ვერ გარკვეულიყო, საკუთარ თავსა და ყოველდღიურობის დამთრგუნველ წნეხს გაურბოდა თუ რაიმე სხვა, უფრო მაღალი მიზნისკენ ისწრაფოდა?

ხშირად ძაღლი იღლებოდა და ძლიერ ღიზიანდებოდა დამაბრკოლებელ გარემოებებსა თუ ადამიანებზე, რომლებიც გამარჯვებაში ხელს უშლიდნენ, მაგრამ მაინც შეპყრობილი-

ვით, ჟინიანად, კვლავ აგრძელებდა სვლას. დიახ, ასე – მარტო და წინ!

უმრავლესობის აზრით, წარმომავლობა განსაზღვრავდა ყველა არსების ადგილს ყოველდღიურ ყოფაში, სწორედ ჯიში განაპირობებდა იმ პატივს, რომელიც მათ გარშემომყოფთაგან მიეგებოდათ. წარმატებისკენ სწრაფვის გზაზე, ამ ერთი შეხედვით მართლაც მნიშვნელოვან დაბრკოლებაზე, ძალლი ნაკლებად დარდობდა. ალბათ, იმიტომ, რომ მოცემულობის შეცვლა მის ძალებს აღემატებოდა... არადა, როგორც შემდეგ გაირკვა, თურმე სწორედ ეს ყოფილა მისი მთავარი მიზანი, რომლისკენაც ასე მონდომებით მიიწევდა... მაგრამ ამაზე შემდეგ – სულ ბოლოს.

ასე იყო თუ ისე, ჩვენი გმირი წარმომავლობით ვერ დაიკვებხნიდა – კარგა მოზრდილ, სქელბენვიან, უსახელო მანანწალას, „გადი, ძაღლოთი“ მიმართავდნენ, უფრო სწორად, ამ შეძახილით თავიდან იშორებდნენ ხოლმე.

უჯიშო ძაღლს თავის წარმოჩენა და ყველაზე გამარჯვება სურდა, მაგრამ ფრთები არ ჰქონდა, ცაში წარწარად რომ ელივლივა და ამიტომ, თავისი შესაძლებლობებიდან გამომდინარე, ცდილობდა, ყველასათვის გაესწრო – ალბათ, ამ გზით გადაწყვიტა მან სრული დამოუკიდე-

ბლობის მოპოვება და კოლექტივისა თუ ხროვის აზრისგან გათავისუფლება. შეიძლება ასეც ვიფიქროთ: ძალღს წარმომავლობის ნაკლი უბიძგებდა ასეთი შეუპოვარი რბოლისკენ – მას სურდა ადამიანებისთვის და ყველაზე ჯიშინი, სწრაფი ძალღისთვის, საკუთარი უპირატესობა თუ არა, თანასწორობა მაინც დაემტკიცებინა. აქვე უნდა აღინიშნოს ისიც, რომ ძალღების დიდ უმრავლესობას ფიქრებშიც კი არ ედრებოდა, მაგრამ თუ დაგლახაკებულ თვისტომს წაანყდებოდა, ჩერდებოდა და ცდილობდა გაემხნევებინა ის:

– ადექი, ძმობილო, გაჩერების დრო არ გვაქვს – ჩვენ უნდა გავხდეთ ძალღები ამა სოფლისა და დავასრულოთ კატების ყეფა!

მუდამ ერთსა და იმავე პასუხს იღებდა:

– ველარ შემაგულიანებ, ფსკერზე ვარ...

გულჩათხრობილი უჯიშო ძალღი სირბილს აგრძელებდა – გარბოდა, გარბოდა და უკანმოუხედავად წინ მიინევედა, რადგან უნდოდა, თავად ყოფილიყო პირველი.

ბუნებრივია, მკითხველს დააინტერესებს – სად იყო ეს „წინ“? ძალღმა ასე განსაჯა – იქ, საიდანაც მზე ამოდიოდა და დედამიწას სითბოსთან ერთად ნათელი ეფინებოდა.

ღიახ, ის ძალიან იღლებოდა, ხანდახან ეჭვიც

ეპარებოდა, რამდენად გონივრული იყო მისი მიზანსწრაფვა, მაგრამ ამ აზრს უმაღლეს უკუაგდედა. მართლაც, არაქათი ეცლებოდა... ღამით სულ რამდენიმე საათს ისვენებდა, თვალს მიხუჭავდა და თვლემდა; გაღვიძებული კი, გიჟივით წამოვარდებოდა (ეს რამდენი დრო გავაცდინეო!) და სირბილს აგრძელებდა. ასეთი იყო უჯიშო, ზორბა, უსახელო ძაღლის ცხოვრება – სულ წინ, წინ, წინ, თანაც მარტო!

მაინც რა იყო ამ სირბილის, ასეთი შეუპოვრობის მიზეზი თუ მიზანი? ვითომ წარმატება? ტაშის წყურვილი, გამარჯვებულის ტრიუმფით ტკბობა?.. თუ ძუკნების აღფრთოვანებული მზერა და მდედრების ალერსი?.. ალბათ, ესეც იყო, მაგრამ არსებობდა კიდევ რაღაც სხვა, გაცილებით მნიშვნელოვანი, რაც თითქოს, ქვეცნობიერად იცოდა, მაგრამ ჯერ ვერ აყალიბებდა – აზრს სიტყვების ხორცს ვერ ასხამდა. თან აბნევედა, შემდეგ კი გუნება-განწყობას უფუჭებდა, როდესაც ხვდებოდა, რომ დამქანცველი სირბილი თვითმიზნად, აკვიატებულ ჩვევად ჩამოუყალიბდა. ერთი პირობა ძალღმამ ასეც კი გაიფიქრა: ალბათ, შეჯიბრების სუბიექტიც რომ არ არსებობდეს, მე მაინც მთელი მონდომებით ვირბენდი – წინ და მარტო.

ხანდახან ძაღლს ისიც ეჩვენებოდა, რომ

შეიშალა და ამ უაზრო სირბილის გამო, ყველა დასცინოდა. ხშირად საკუთარ თავთან პირობასაც კი დებდა, დავისვენებ, უკვე ასაკოვანი ვარ და გადავიღალეო. ინყებდა კიდეც ნებივრობას, ძუკნებთან ლაქუცს... მაგრამ გართობას გულს ვერ უდებდა – უძრაობა და განცხრომა ტანჯავდა, შეჯიბრების აზარტი, სიჩქარე, რისკი და პროტესტი უხმობდა. ღამით ძუკნასთან მიწოლილს, მოულოდნელად ეღვიძებოდა, ერთხანს მეგობარს ცრემლმომდგარი უმზერდა – რატომღაც შეყვარებულ მდედრებზე გული უჩრყდებოდა. შემდეგ, მადლიერების ნიშნად, დინგზე ენას ნაზად აუსვამდა და, ერთი შეხედვით, უმიზეზოდ, უცებ მოსწყდებოდა – ის კვლავ წინ და წინ, გიჟივით გარბოდა.

ვითომ სადმე ეჩქარებოდა? უნდა მიესწრო? ძნელი სათქმელია. თავად კი, იშვიათი შესვენებებისას, ამბობდა ხოლმე – ისედაც ძალიან ბევრი დრო უქმად დავკარგე და ამიტომ გაჩერების უფლებას თავს ვერ მივცემო.

დაუსრულებელი გარბენის დასაწყისში, უკვდავ ჟინს, როგორც ზემოთ ვახსენე, საწინააღმდეგო სქესთან წარმატების სურვილით ხსნიდა, თუმცა, წლების შემდეგ დარწმუნდა, რომ არ მიზეზის მნიშვნელოვნებამ მკვეთრად იკლო... მოკლედ, ასეთი მონდომებით სირბილი, ალბათ,

აუხსნელი იყო და ის უფრო საკუთარ თავს უმტკიცებდა რაღაცას, ვიდრე სხვებს... მაგრამ რას?

თუ ბილიკზე, გვერდზე მორბენალ მეტოქეს აღმოაჩენდა, არ ბრაზდებოდა, პირიქით, უხაროდა კიდევ, რომ საშუალება მიეცა, დაემტკიცებინა საკუთარი უპირატესობა. მხოლოდ გზაზე, ტყის ეკალ-ბარდებიდან, ადამიანების მიერ შემოგდებული, დასვენებული და ჯიშინი ძაღლების გამოჩენა უკლავდა გულს...

აი, ეს უსინდისო მეტოქეები კი ძლიერ აღიზიანებდნენ, რადგან უსამართლობას ისედაც ვერ იტანდა და ძლიერ ტანჯავდა ეს განცდა, მასთან შეგუება. აქვე დავძენ, რომ ასეთი განაწყენება დროებითი იყო, ის კვლავ ძალას იკრებდა, სირბილს განაგრძობდა... და წინაც გადიოდა.

ისიც უნდა ითქვას, რომ ადამიანები გარკვეულ მონაკვეთებზე ფინიშის ხაზს ავლებდნენ და გამარჯვებულის დაჯილდოების საპატიო ცერემონიასაც მართავდნენ... ჩვენს გმირს, წესითა და რიგით, უნდა მოეგო, რადგან მთელი დისტანცია წინ იყო, მაგრამ ფინიშზე, რაღაც დაფარული მანქანებით, სრულიად სხვა ძაღლებს აჯილდოებდნენ... ეს უსამართლობა უკვე რაღაც მუდმივ ფანტასმაგორიად, საზიზღარ ზმანებად ექცა. მართალია, ამ შუალედურ ფინი-

შებზე ჯილდოს გარეშე დარჩენა გულს სწყვეტდა, მაგრამ ის მაინც შეუპოვრად განაგრძობდა ამ დაუსრულებელ მარათონს.

ცხოვრებისადმი ერთგვარად მაზოხისტური დამოკიდებულებაც კი გამოუმუშავდა: რაც უფრო უსამართლოდ მექცევიან, მით უკეთესია ჩემთვის, რადგან იძულებული ვხდები, მოვინდომო და კიდევ უფრო ჩქარი სირბილი ვისწავლო.

სამართლიანობისთვის აღვნიშნავ, რომ უჯიშო ძალლი მცირე, ადგილობრივი მასშტაბის გამარჯვებებს იშვიათად, მაგრამ მაინც აღწევდა. მას აჯილდოებდნენ კიდევც... მეორე დღესვე კი სიხარულით ტკობა საგრძნობლად იკლებდა. ამ დროისთვის ძალლი ხვდებოდა, რომ მიღწეული წარმატება კმაყოფილების ხანმოკლე განცდას იწვევდა და ამიტომ იძულებული იყო, ისევ ახალი, უფრო მაღალი მწვერვალისკენ აეღო გეზი.

მაშ, მაინც რა იყო ამ გაშმაგების მიზეზი? ვინ რა იცის?..

ქარსა და წვიმაში, სიცხესა და სიცივეში, ღამე თუ დღე სულ გარბოდა და მიიწევდა წინ და მხოლოდ წინ... ვერაფერი აჩერებდა! გარშემო გამეფებული უსამართლობის გამო გული კი უვარდებოდა, მაგრამ ტემპს მაინც არ ანელებ-

და. სიჩქარე რომ არ დაეგდო, მოსახვევშიც კი არ უკლებდა სვლას. ამ დროს მინაზე ჩაჭიდებისგან თათებიდან სისხლი სდიოდა, კუნთებში კრუნჩხვა დანასავით ესობოდა, ენა უხევდებოდა და თვალთ უბნელდებოდა, მაგრამ მაინც არ ჩერდებოდა – სულ წინ და წინ მიიწევდა.

რამდენჯერ ისეც მოხდა, რომ გზა ვერ იპოვა, ან წინსვლა შეუძლებელი იყო – ხან კედელი დახვდებოდა თუ მდინარე, ხან გაუვალი ტყის პირას ბილიკი სულაც წყდებოდა. ამ დროს მორბენალი ძლიერ ფრთხებოდა, ვაითუ გზა ვერ გავაგრძელოო, და გაშმაგებული აღმართულ წინალობასთან ბოლთას სცემდა... ფიქრობდა, გამოსავალს ეძებდა... ეძებდა და პოულობდა კიდეც! განცდილი სიხარულისგან გული ამოვარდნამდე უძგერდა და კისერში ებჯინებოდა. ის უქმად გაცდენილ დროზე დარდობდა და გაორმაგებული ენერგიით გარბოდა.

ამდენი ძუნძულის შედეგად ის ყველაფერს მიეჩვია და აღარაფერი აშინებდა – არც სიბნელე თუ მოგზაურობისას გარდაუვალი ყინვა და შიმშილი, არც ბოროტი ადამიანების მიერ თავში დამიზნებული თოფი, არც მხეცისთვის დაგებულ ხაფანგის ვერაგობა და მწარე ტკივილი, მას მხოლოდ შური და ბოღმა – ჯერ ძლიერ აცბუნებდა და აოცებდა, შემდეგ თავზარს სცემდა

და ბოლოს, უკიდურეს მონყენილობას ჰგვრიდა.

სულ გარშემომყოფთა შურიანობაზე ფიქრობდა – მას ხომ არც რაიმე ქონება ჰქონდა, არც ჯიშინი იყო, არც ბენვი უბზინავდა, ვერც დიდი გამარჯვებებით იტრაბახებდა და მაინც ადამიანების უკიდუგანო შური?.. უსახელო ძაღლს გარკვეული ახსნა კი ჰქონდა – ეს იყო ამ არსებების ჩამორჩენა, მათში განვითარებისა და განახლების სურვილის ჩაკვდომა... და მაინც ვერ შეეჩვია ამ წყეულ ბოლმას და მუდამ უფრთხოდა.

ის დროც კარგად ახსოვდა, როდესაც სულ რაღაც 10-15 წლის წინ თავად ეკლესიის ეზოში შარვლიან ქალებსა და მოკლეკაბიან გოგონებს ფინია ძაღლივით, გაკიცხვის ნიშნად უყეფდა. ერთხელ ქალაქის პარკში შეისეირნა და მომხიბვლელ ძუკნას მიაშტერდა. შორიახლოს ადგილობრივი „ძველი ბიჭების“ ჯგუფი გამოჩნდა, ვიღაცას თავგამოდებით მისდევდნენ. როდესაც გაუსწორდნენ, ერთ-ერთმა შესძახა, ძაღლო, წამო ჩვენთან, საყურთან „პიდარასტს“ მივდევთო. ისიც აჰყვა კოლექტივის ძახილს და გაეკიდა... მირბოდა და, ოდნავ რომ მოიქანცა, დაფიქრდა – კი მაგრამ, მე რაღას ვერჩი ამ „პიდარასტია“ თუ ვინც არისო?.. და გაჩერდა... ჯერ შეუმჩნევლად ჯოგს ჩამორჩა, მერე მიიხედ-

მოიხედა... და ბურჩებში გადახტა. მას შემდეგ დაიფიცა და მუდამ ცდილობდა ეს წესი არ დაერღვია – სანამ მასის ძახილს აჰყვებოდა, კარგად დაფიქრებულიყო, რამდენად მართებული იყო კოლექტივისა თუ ხროვის მიერ განსხვავებულის დევნისა და ჩაგვრის მიზეზი... ბოლოს კი მიხვდა, რომ უმრავლესობის ინდივიდებზე ძალადობა მუდამ უსამართლოა, ვისზეც უნდა ხორციელდებოდეს ის და რა დიადი მიზნებითაც უნდა მართლდებოდეს.

უჯიშო ძალლი საკუთარ ბუნებასა და ადამიანებზე, ყველაფერსა და ყველაზე მაღლა დადგა და დაასკვნა – ნებისმიერი სახის ძალადობა დაუშვებელია და ამაზრზენი. ცხოველი ლმობიერ, კეთილშობილ არსებად იქცა... მაგრამ ამაზეც სულ ბოლოს.

...ყოველივე კი ასე დაიწყო: თავიდან, კარგა ხანს ნელა დარბოდა – ერიდებოდა კოლექტივის წევრებს, ხროვიდან გამოყოფის რცხვენოდა – შიშობდა, არ გამკიცხონო; შემდეგ უმატა და მოეწონა; ბოლოს კი, სულ აიწყვიტა და რაც ძალი და ღონე ჰქონდა, უკანმოუხედავად დაემგვა – უჯიშო ძალღმა ბრბოსთან დაპირისპირების შიშს სძლია!

არავის ეპატიება კოლექტივისა თუ ხროვის ერთობის დარღვევა, მით უფრო, უჯიშოებს.

უკვალოდ არც ჩვენი გმირის განდევილობას ჩაუვლია – ის ჯერ შეიძულეს და გარიყეს, ხოლო შემდეგ უცნობლობისა თუ უჩინმარჩინის ქუდი ჩამოაფხატეს. საუბედუროდ, ალბათ, ეს ჩემი ბედია, ადამიანები ხშირად შეშლილად მიმიჩნევენო, – ასე ინუგეშებდა თავს ძალღი. მდებრე-ბიც ასე მამკობენ, – შენ ნამდვილი გიჟი ხარო, – ის კი არ იცინან, რომ ეს ჩემთვის უმაღლესი შექებააო.

ჩვენ კი შეგვიძლია, მხოლოდ ვივარაუდოთ შემდეგი: უსახელო ძალღი მიხვდა, რომ მისი მთავარი დანიშნულება თავისუფლებისკენ სწრაფვა იყო; თავისუფლების ნეტარებას კი ის სწორედ მარტოობასა და სირბილით წინსვლაში პოვებდა, დამოუკიდებლობის სისავსეს ეძიებდა, მისით ტკბებოდა.

რატომ გადავწყვიტე ვითომ ასე? რატომ და თავისუფლებისკენ სწრაფვა ხომ ყველა არსე-ბის ბუნებაშია ჩადებული, ადამიანი იქნება ის თუ ცხოველი. უბრალოდ, შინაურ ცხოველებს მოშინაურებისას, ზოგიერთის შეხედულებით კი, დამონებისას, ეს მათი „ძირითადი ინსტინქტი“ კუთხეში თბილი ადგილით, პატრონის საკვების ნარჩენებითა და თავზე ხელის გადასმით, დაავინყეს. დროთა განმავლობაში თავისუფლების მოთხოვნილებაც დაჩლუნგდა. მართალია, ხან-

დახან შინაური ძაღლიც იხსენებს თავის პირ-
ვანდელ ბუნებას და ბოროტ პატრონს მწარედ
ჰკბენს – ასე ცდილობს ის შეძლებისდაგვარად
დაიცვას საკუთარი მარჩენალი საბოლოო გავე-
ლურებისგან. უგუნური ადამიანი კი ამ გაკვეთი-
ლიდან შესაბამისი დასკვნის გამოტანის უნარს
მოკლებულია და, მადლობის მაგიერ, პირიქით,
ძაღლს სასტიკად სჯის.

ადამიანებზე დაკვირვების შედეგად, ძაღლმა
დაასკვნა: ღმერთი პირნათელია კაცობრიობას-
თან, რადგან მას ყოველივე უხვად დააბერტყა
– კეთილი გული, ერთგულება თუ სიყვარული,
რომ ძაღლამდე ამაღლებულიყო... დამატებით
მიანიჭა მეტყველების უნარიც, რომ სიკეთე
ექადაგა და ხელეხი – კეთილი საქმეების საკე-
თებლად, მაგრამ, ძაღლებისგან განსხვავებით,
ადამიანებმა ბოროტება აირჩიეს.

...ერთხელ ძლიერ დაქანცული ძაღლი გზის-
პირა ვაშლის ხის ძირას გაიშხლართა, თვალები
მილულა – ის განვლილ დღეზე, გაგონილზე,
ნანახზე ფიქრობდა... დარტყმისგან გაელვიდა,
თავზე კარგა მოზრდილი ვაშლის ნაყოფი დას-
ცემოდა... უეცრად, თითქოს გონება გაუნათდა
– ძაღლი მიხვდა, რა სურდა მას, რისთვის მირ-
ბოდა და იმარჯვებდა ამდენი წელი, როგორი
იყო მისი საბოლოო მიზანი:

„თურმე ამდენი წელია მსურს დავამტკიცო, რომ არ არსებობს კონკრეტული „ადამიანი“ თუ „ძალა“, არ არსებობს ჯიშისი და უჯიშო არსება, არც მაღალი თუ დაბალი, არც უშნო თუ ლამაზი, არამედ ქემმარიტებისთვის არსებობს მხოლოდ „ღმერთი“ და „ეშმაკი“, კეთილი და ბოროტი, ჰუმანური და გულქვა;

მე მწყურია, ნავშალო ზღვარი ადამიანსა და ძალს შორის, მინდა, თუნდაც ერთი მანანწალას მაგალითზე დავამტკიცო, რომ ფასეულია მხოლოდ წესიერება, სინდისი და პიროვნული პასუხისმგებლობა;

პირობითად, „ადამიანსა“ და, ასევე, პირობითად, „ცხოველს“ ერთმანეთისგან განასხვავებს მხოლოდ გაკეთილშობილებისკენ სწრაფვა. უკულტურობა კი ნებისმიერი არსების პირვანდელ ველურ მდგომარეობასთან დაბრუნებას იწვევს;

არ არსებობს კაცი და ქალი, თეთრკანიანი და შავკანიანი, ჯანმრთელი და ხეიბარი – ყოველივე ეს, ვიღაცის მიერ გამოგონილი, სხვაზე უმრომელი უპირატესობის მიღწევის სურვილით ნაკარნახევი ტერმინებია – მათ შეიძლება, ღვარძლიან გულში დაბადებული მეტსახელებიც ვუნოდოთ... უფრო მოკლედ რომ ვთქვა – მე მსურს ავაფეთქო ყველა წარმოსახვითი უპირა-

ტესობის მითი!

მნიშვნელოვანია მხოლოდ მიღებული ცოდნა და პიროვნული დახვეწისთვის განეული შრომა – იგივე შრომისუნარიანობა, ბოლოს კი ამ გზაზე გამჟღავნებული ნიჭი თუ ტალანტი, ხოლო უვიცობას, სიბნელესა და მცონარებას ნებისმიერი არსება გაცხოველებსკენ მიჰყავს;

ნებისმიერი ცოცხალი არსების ჭეშმარიტი არსის განმსაზღვრელი წყალგამყოფი კი მაინც, ერთი მხრივ, სიკეთისა და სინანულის, სინდისის ქენჯნისგან მწარე ცრემლის ღვრის უნარსა, და, მეორე მხრივ, ბოროტებას, ბოლმას, შურსა და ყეყეჩის ამაყობას შორის გადის... ასეთია ძირითადი ზღვარი;

ხშირად მსმენია: ამა თუ იმ ერთობის ჩამორჩენის მიზეზი მათი მწირი განათლებაა. შეიძლება, თუმცა მიმაჩნია, რომ, პირველ ყოვლისა, მუდმივი სინდისის წუხილი აკეთილშობილებს ნებისმიერ არსებას და მხოლოდ შემდეგ მოდის, წესიერებისთვის სავსებით საკმარისი, თუნდაც საშუალო დონის განათლება და არა, პირიქით – ჯერ განათლება და მერე სინდისი. წესიერის სახელი ხომ ცოდნაზე გაცილებით ძნელი მოსახვეჭია და მისი დაცვა ხშირად თავგანწირვას მოითხოვს... ხოლო სწავლული იმავე ყურმოჭრილ ყმად დარჩება, თუ ღინების წინააღმდეგ ცურვის

დაუოკებელი სურვილით არ იქნება შეპყრობილი, ოღონდ, დამატებით, მას ცოდნის სახიფათო მახვილი ექნება ხელთ...

დასაბამიდან ასე ყოფილა – ნებისმიერი ცოცხალი არსება ცდილობს, ვისთანაც გაუვა, იძალადოს. ასეთ ქცევას კარნახობს მას თვით-გადარჩენის ინსტინქტი და საკუნეების განმავლობაში ჩადებული გენეტიკური კოდი. მე კი მწამს – ყველას შეუძლია საკუთარი ცხოველური ბუნების დათრგუნვით კეთილშობილ არსებად იქცეს და თავის თავზე გაიმარჯვოს – აი, ამას მინდა მივაღწიო საკუთარი ბუნების გადადნობით. ძალმიძს, თუნდაც ერთი მანანწალა და უცნობლობაში გაზრდილი ძაღლის მაგალითზე ყველას დავანახვო ჩემი ხორცშესხმული ოცნება. რა ვქნა, მე მსურს, ასე იყოს...

ჩვენ ხომ ყველანი ძალიან ცუდები და უღმობლები ვართ, უამრავ უმსგავსობას ჩავდივართ. ამ მანკიერ გზაზე, მთავარია, ჩვენში კეთილის, კარგის გაელვება იყოს თვალისმომჭრელი“.

კვლავ ძილი მოეძალა. თავში ფიქრი ირეოდა: „ჩემი დევიზია: „წინ და ზემოთ!“ წინ – გასაგებია, ზემოთ კი მაშინ გავემგზავრები, როდესაც წინსვლას ვეღარ შევძლებ... დასვენება მერეც მეყოფა“. ძაღლმა თავი გააქნია, წამოდგა და სირბილი განაგრძო.

* * *

დასასრული

აქ უსახელო ძაღლზე თხრობა დასრულდებოდა, რომ არა ამას წინათ თამბაქოს ჯიხურის ღამის მორიგე გამყიდველისგან მოსმენილი ამბავი...

ჩვენი ძაღლი ახალი წლის ღამეს „ქუჩის ქალებს“ გამოჰქომაგებია, როდესაც მათ შავი დიდი „ჯიპი“ წაუჩერეს და კარგა შემთვრალმა, სქელკისრიანმა, თავლაპლაპა „დაცვის ბიჭებმა“ გინება დაუწყეს. ძაღლი მოკლეკაბიან გოგონებსა და მანქანიდან გადმოსულ ღიპიან ახმახს შორის ჩამდგარა და მისთვის ყეფა დაუწყია. „ბოზებში“ სახელდახელოდ შემორბენილი მამრები, რალა თქმა უნდა, აღშფოთებულან – ისინი სამსახურიდან სულ რალაც ნახევარი საათით იყვნენ გამოპარულნი, ხომ უნდა მოესწროთ „დაცლა“?! „ოპერატიული რეაგირება“ შესატყვისი ყოფილა – უკანა სავარძელზე მჯდომ მთვრალ „კლიენტს“ ფანჯარა ჩამოუნწევია და „არამკითხე მოამბეს“ მიმართულებით გაუსვრია. ამასობაში კი ერთი ქალი ხუთ აღტყინებულ ძაღოვანს „საბითუმო“ ფასზე შესთანხმებია და მანქანაში კისკისით ჩამხტარა.

თამბაქოს გამყიდველ გოგოს, როგორც კი „ჯიპს“ იქვე, ბნელ ჩიხში, შეუხვევია, ქუჩა

გადაუკვეთია და მოპირდაპირე მხარეს გადასულა... იწვა თურმე ასფალტზე კარგა მოზრდილი, სქელბენვიანი მანანნალა ძალლი და გავარვარებული ტყვიისგან გულმკერდი უდუღდა, გარშემო სისხლის გუბე იდგა. ძალლს თვალში ცრემლი ჩასდგომოდა... გამყიდველმა გოგომ თქვა, სანყალ ცუგას რამდენიმე კენესაც აღმოხდა, ალბათ, სიმწრისგან ტიროდაო...

დილით ადრე ნაგვის მანქანას ჩამოუვლია. ინფექციური საავადმყოფოს წინ, ტროტუარზე დაგდებული, ბენვზე სისხლშემხმარი ძალლის გვამი სტაფილოსფერ უნიფორმაში ჩაცმულ ორ მამაკაცს სანაგვე მანქანის დაღებულ „ხახაში“ გადაუსვრია...

ამ ამბის მოსმენის შემდეგ და მდიდარი პირადი გამოცდილების გათვალისწინებით გადავწყვიტე, ტრადიციულ ზღაპრულ დასასრულზე უარი მეთქვა და თხრობის ფინალი რეალურ ცხოვრებასთან მიმესადაგებინა:

ქატო აქაა, ფქვილი კი იქ, ჭირიც აქაა, ლხინი კვლავ იქ.

ეპილოგი

რეკვიემი

მესაფლავეები გზას მიუყვებოდნენ. წვიმდა. ჭუჭყიანი ტილოებით გადახვეული სხეულები ფეხებს ძლივსლა მიათრევდნენ. დაწყლულებულ მხრებზე პირქვე ამობრუნებული კუბო გაედოთ. კუბოში სამშობლო ჩაენვინათ. მიქარიელები მიქარიას მიასვენებდნენ.

პროცესიას ღიპიანი ბიძიები და სქელკისრიანი ახალგაზრდები მიუძლოდნენ. ხელში ხატები და მიქარიის ტურისტული ბუკლეტები ეჭირათ. გადაპარსული, მელოტი თავები წვიმისგან ულაპლაპებდათ. შემდეგ თმაგაშლილი დედაკაცები მოდიოდნენ. მათ აქეთ-იქიდან ახლო ნათესავები ამოსდგომოდნენ. ჭირისუფლები ცივი ხმით კიოდნენ. ოდნავ უკან გაპრანჭული, წითელსაცხიანი, ოქროებით დახუნძლული დეიდები მოგოგმანებდნენ. მკერდმოშიშვლებული ქალბატონები გზად უწმანურ ანეკდოტებს ყვებოდნენ. კეკლუცი კისკისის დასაფარად შემუშპებულ სახეებზე ხელს იფარებდნენ. ბავშვებიც იყვნენ.

გამოკვეთილი წარბზედა რკალები. დამსკდარი ბაგეები. ადამიანების უმეტესი ნაწილი

ლურჯ ლაქებს დაეფარა. თითქოს სულს ლაფავდნენ, მაგრამ პროცესია მაინც ჯიუტად წინ მიიწევდა. თავდაყირა დაკიდებულ ქვეყანას უფსკრულისკენ მიათრევდნენ...

მათ შორის არაფერი იყო საერთო – სრული გაუცხოება სუფევდა, მხოლოდ ჩამყაყებული, ჩირქივით ჩაგუგებული ბოღმა აერთიანებდათ. კუჭი – საჭმლისგან დაცლილი, თავი – ფიქრებისგან, სხეული – ძალ-ღონისგან.

მიქარიელები მიქარიას ასაფლავებდნენ.

ტაძარს მიუახლოვდნენ. პირჯვრისწერა, ზეცისკენ ატრიალებული, მინაბული თვალები, „უფალო შეგვიწყალებს“ ჩურჩულით. ეზოში შევიდნენ და შედგნენ. კუბო ტალახიან მინაზე პირქვე დააგდეს. ეკლესიიდან შავ კაბაში გამოწყობილი ორფეხა მხეცი გამოვიდა. მას ნორჩი მიქაროსნები თავს ევლებოდნენ და ფუმფულა მტევნებს ულოშნიდნენ. მხეცმა მგლოვიარენი დალოცა. კუბო ეკლესიას სამჯერ შემოატარეს. ბოლოს, კედელს სამჯერ მიაჯახეს და სამარისკენ სვლა განაგრძეს. სამგლოვიარო პროცესიას წინ კაბიანი მხეცი წარუძღვა. დაგუდული ხმით სიმღერა წამოიწყო:

მოდის ცეცხლი ზეციდან,
ღმერთი გვლოცავს ზევიდან.

ქეიფს ვინყებთ დილიდან,
ვიქირავებთ დილიდან.

უქნარ-უქნარ, მიქარ-მიქარ,
მშიერ-მშიერ, ზლაპარ-ზლაპარ.
უფსკრულ-უფსკრულ გადახტი,
ნეტარ-ნეტარ გალალდი.

მისამღერი:

არ იფიქრო, არ იდარდო – იძირება ინგლისი,
მიქარია გაბრწყინდება, დგება ჩვენი აისი!

ხალხის მასა ეკლის გალავნის დერეფანში წინ მიინევდა. გზადაგზა განაპირა ტყიდან გამოსული მხეცები ბავშვებსა და მოხუცებს კლანჭებს ავლებდნენ და ტყეში იტაცებდნენ. მიქარიელები მსხვერპლს მხოლოდ თვალს აყოლებდნენ და მტაცებელთა უძლეველობას პატივს მიაგებდნენ.

მწერლები ამ ეპიკურ ლაშქრობას თავიანთ შემოქმედებაში ხოტბას ასხამდნენ. დასრულებულ, მორიგ საეტაპო ტომს მტვრიან თაროზე დებდნენ და ახალს იწყებდნენ. თითო წიგნში ავტორი გასამრჯელოდ ძეხვის კოლიესა და გოჭის კულონს იღებდა.

მრავალსაუკუნოვანი ქრონიკა შემდეგ

სურათს გადმოგვცემდა: ერთბაშად მკვლელობა საკმაოდ შრომატევადი პროცესი უნდა ყოფილიყო; ამიტომ ქვეყანას ნაწილ-ნაწილ და თანდათან ლალატობდნენ, ყიდდნენ, ახრჩობდნენ, ხერხავდნენ, ანანევრებდნენ და კუბოში აწყობდნენ; რაღაც მომენტში დროთასვლა აჩქარდა – მიქარიელებმა უკანასკნელი ძალები მოიკრიბეს და ქვეყნის დასაფლავება გადაწყვიტეს; მესაფლავებმა კუბოში ჩანვენილი მამული კიდევ ერთხელ აათვალიერ-ჩამოათვალიერეს, კუბო ამოატრიალეს, მხრებზე შემოიდეს და უფსკრულისკენ გზას გაუდგნენ.

...დასაფლავებამდე დაუსრულებელი სუფრა და მრავალსაუკუნოვანი პანაშვიდები ყოფილა. სუფრაო – პირობითად თუ უწოდებდი – მაგიდაზე მხოლოდ წყალწყალა ღვინო, გამხმარი მჭადის ნატეხები, ლობიო და უხვად ნივრის მწნილი ეწყო.

საქმე? მომავალი დღისთვის შესასრულებელ საქმეებს ქალაღზე წერდნენ, ნაირ-ნაირ ნაგებობებსა თუ შენობებს, გზებსა და არხებს ხატავდნენ... საღამოსკენ კი, ყოველივეს, როგორც შესრულებულსა და აშენებულს, ისე შლიდნენ. დილით ისევ ოცნებობდნენ და ეს ფანტაზიები ფარატინა ფურცლებზე გადაჰქონდათ.

იყვნენ ასე მიქარიელები ბოლმისა და

შურისგან მუდმივ დუღილში. ადამიანებს შიოდათ, მაგრამ ხელს არავინ ანძრევდა. მხოლოდ ბელადებს ირჩევდნენ და მათ საამო დაპირებებს უსმენდნენ. ბელადთან განსაკუთრებით დაახლოებულები მას უკანალსაც ულოკავდნენ. მიქარიაში კერპების სჯეროდათ და ეთაყვანებოდნენ.

...მოულოდნელად განაპირა ტყე თითქოს გაიხსნა, ეკლის გალავანიც სადღაც გაქრა და მიქარიელების თვალწინ მომხიბვლელი მწვანე მდელო გადაიშალა. ჰორიზონტზე, გორაკებს შორის, კამკაშა მდინარე მიედინებოდა. ზემოთ მზე, ცისფერი ცა, ადგილ-ადგილ თეთრი ღრუბლები. მგლოვიარეთაგან ოდნავ მოშორებით მშვენიერი ჭაბუკი იდგა და თხებს აძოვებდა. ბიჭს ხელში სტვირი ეჭირა და მომაჯადოებელ მელოდიას ასრულებდა. მოლზე უმშვენიერესი გოგონა იჯდა, თავზე მინდვრის ყვავილების გვირგვინით. იქვე დიდი ბომბორა ძალღაც თვლემდა.

ექვს ქათქათა თხას შორის, სიდიდით ერთი გამოირჩეოდა – ელვარე შავი მატყლი, უკან გადაღუნული გრძელი რქები. შუბლში კამკაშა ნითელი მინანქრის მრგვალი ბეჭედი ჩაზრდოდა, გაურკვეველი წარწერით.

მწყემსმა გამვლელთ გახედა, ღიმილით თავი

დაუქნია და დაკვრა განაგრძო. გოგო სიმღერ-სიმღერით წამოხტა და ყვაავილების კრეფა დაიწყო. დიდი თაიგული მიქარიელებს მიართვა...

კაბიანმა მხეცმა იბლავლა, – ხალხნო, გაფრთხილდით – ანგელოზის სახით მოვლენილი ემმა გამოგვეცხადაო და მარჯვენა ხელი ზემოთ აღმართა: „მიქარიელნო, სდექ! განვედ, სატანავ, განვედ!“. ძალლი წამოხტა და კაბიან ორფეხა არსებას ღრენა დაუწყო. მან ჯოხი მოუქნია და დაიყვირა: „მიდით, ჩაქოლეთ!“.

მამაკაცებმა ქვები მოიმარჯვეს, ქალებმა – ტალახის გუნდები. დიდი ალიაქოთი შეიქნა... ძალლი განუწყვეტლივ ყეფდა. ბრბო წინ მიიწევიდა... უცებ, ისევე მოულოდნელად, როგორც გამოჩნდა, მდელი, ყვაავილები, გოგო- ბიჭი... ყველაფერი გაუჩინარდა და კვლავ უღრანი ტყე გამოიკვეთა. გზის განაპირას, ორივე მხრიდან, ისევე ეკლის გალავანი აღემართა და კუბოიანი მიქარიელები კვლავ დერეფანში აღმოჩნდნენ. მხეცს გახედეს. მან კაბა ჩამოიფერთხა და ხალხს წინსვლა უბრძანა.

მესაფლავეთა ერთი განსაკუთრებით ერჩოდა გორაკებზე გადაჭიმული მდელოების ბინადართ. ასეთი ადგილები, კაბიანი მხეცების თქმით, როსკიპებისა და მამათმავლების სიუხვით გამოირჩეოდა. სწორედ მათში ხედავდნენ

მიქარიელები ღვთიური რისხვის მიზეზს. კაბიან მხეცთა კასტის სწავლებით, მდელოელებისგან მიქარიელების მთავარი მონაპოვრის – სულიერების – წართმევის უდიდესი საფრთხე მოდიოდა. ამ საკითხის გარშემო ირაზმებოდა ერი და ბერი, ამავე პრობლემას უძღვნიდნენ თავიანთ მხურვალე გამოსვლებს ბელადებიც.

ამასობაში, საკუთარი მნიშვნელოვნებისგან გაბლენძილი პოლიტიკოსები, მონდომებით ფუულს იპარავდნენ. მართალია, ბოლო დროს მექრთამეობა შემცირდა, სამაგიეროდ, ხელფასებმა არნახულად იმატა. წესითა და რიგით, მოპარვა აღარც უნდა დაგჭირვებოდა, თუმცა ბევრი ჩინოვნიკი თავს მაინც ვერ იკავებდა და ხაზინას ქურდავდა.

ხალხი კი კვლავ გაჭირვებისგან წელში იხრებოდა და ტყდებოდა. პოლიციაც მხოლოდ უბრალო ადამიანს ერჩოდა – მას სცემდა, ნარკოტიკსა თუ იარაღს უდებდა და აპატიმრებდა. მართალი რომ ვთქვათ, არც მიქარიელები აკლებდნენ ხელს – მამაკაცები ერთმანეთს დიდი დანებით ჭრიდნენ ან იარაღით ხოცავდნენ, ხოლო ქალებს უმონყალოდ სცემდნენ, ხანდახან კი მათაც კლავდნენ. ამ უკანასკნელი დანაშაულისთვის სასჯელი მაინც ნაკლები იყო. აღშფოთებული მიქარიელები მიტინგებზე მრისხანედ მოითხო-

ვდნენ, რომ პოლიტიკოსებს თუნდაც მდედრის ცემის ლეგალიზაცია მოეხდინათ.

ერთი მთავარი მქადაგებელი მხეციც ჰყავდათ – სახელად „ქათქათა პატრობერმუხა“. ის მუდამ ეროვნულ ფასეულობებს ახსენებდა ხალხს. მისი მთავარი ფუნქცია ახალ-ახალი ზღაპრებისა და სიტყვების გამოგონება გახლდათ. მაგალითად, „სულიერება“, „კდემამოსილება“, „ფერხობანა“, „ხელზე მთხვევა“, „მიქარიის გაბრწყინება“ „ერთმორწუნე ძმა“, „მასონები“ და მრავალი სხვა.

ეკლესია ინახავდა ერის უმანკოებას, კდემამოსილებას, უბინოებას, ნამუსსა და წესიერებას. მარხვა მკაცრი იყო და მეტანიები უხვი. სულიერი მოძღვრების მთავარი წიგნი მიქარიის დედაქალაქის ტაძრის ამბიონზე იდო – მას ვერავინ ეკარებოდა, წიგნში რა ეწერა, არც იცოდნენ, არც აინტერესებდათ. აუცილებელი მხოლოდ კვირაობით ამ ფოლიანტზე მთხვევა იყო და ორფეხა მხეცის ხელზე ამბორი.

ხალხი სწავლების წიგნის შინაარსს მხეცების ქადაგებით ნაწილ-ნაწილ ეცნობოდა. როგორც კაბიანები განმარტავდნენ, წიგნი გაჭირვების მორჩილად დათმენას ბრძანებდა და იმიერი ცხოვრების ნეტარებას აღწერდა. დამატებით, მხეცები ერს აფრთხილებდნენ, რომ ყველას,

ვინც ამიერ ცხოვრებას ფუფუნებასა და გან-
ცხრომაში გაატარებდა, ღმერთი ჯოჯოხეთ-
ში ჩაყრიდა. აქ კი ყველაფერი გამზადებული
იყო – ჰენის დიდი მატლიცა და აგიზგიზებული
კოცონიც.

...ასე იყო თუ ისე, მიქარიელები მიქარიასთან
ერთად უფსკრულისკენ ჯიუტად მიიწევდნენ.
რაში მდგომარეობდა თავად ხალხისთვის ამ
შეუჩერებელი მსვლელობის აზრი? როგორც
კაბიანების ქადაგებიდან ირკვეოდა, მხოლოდ
უფსკრულში გადავარდნის შემდეგ შეძლებდა
ადამიანი ჭემმარიტ ბედნიერებასთან ზიარებას.
ამ ნარატივს, ნაირ-ნაირი ხატოვანი დეტალით,
ხალხიც დიდი გატაცებით იმეორებდა. გულის
სიღრმეში კი მათ ისე ჰქონდათ მობეზრებული
ეს მიქარიული უღიმღამო ყოფა, ისე მოსწყინ-
დათ დედამიწაზე დუხჭირი არსებობა, რომ ერთი
სული ჰქონდათ, როდის გადაცვივდებოდნენ
უფსკრულში და... იმქვეყნიურ ცხოვრებაში...
ეგებ მართლაც რაიმე სიხარული ენახათ. ცხა-
დია, იმაზე უარესი და მომაბეზრებელი, რაც
მიქარიაში იყო, იქ არაფერი დახვდებოდათ...
ამიტომაც ისინიც შეუჩერებლივ მიდიოდნენ და
წინ მიიწევდნენ.

უამრავი დღესასწაულის მიუხედავად, გარ-
შემო ყველაფერს სიკვდილის ანაბეჭდი ედო.

შიმშილი და გაჭირვება ბატონობდა. ხრწნისა და ჩირქის სუნს მოეცვა მიქარია. სამგლოვიარო პროცესია არ ჩერდებოდა.

მოსახლეობა ცხოვრების გაუმჯობესებაზე სრულებით არ ზრუნავდაო, ვერ იტყოდი. ვისაც კი შეეძლო და მარიფათი ჰქონდა, გარბოდა და, თუ ტყის მტაცებლებს გადაურჩებოდა, მზით განათებულ გორაკებსა და მწვანე მდელოებს აფარებდა თავს. მამაკაცები ნაკლებად, უფრო ქალები მიდიოდნენ. ისინი უეცრად გადახტებოდნენ ხოლმე ეკლის გალავნისკენ და განაპირა ტყეში საოცნებო მინდორ-ველების საძებრად გარბოდნენ. მართალია, ეკლისგან სახე, კისერი თუ ტან-ფეხი მთლიანად უსისხლიანდებოდათ, მაგრამ ალბათ, უღირდათ... გაქცეულები საკუთარ სამშობლოში ცოცხალი თავით აღარ ბრუნდებოდნენ, ამიტომაც მათ „გალწეულები“ უწოდეს. ეს აღამიანები, როდესაც მათ მიქარიელი ნათესავი წერილს მიწერდა და დაბრუნებას სთხოვდა, ასე პასუხობდნენ – მოგიტყანთ მთან-მინდა და ციხე-კოშკებო!

ქალები უცხო ქვეყანაში ან მოხუცთა მომვლელებად მუშაობდნენ, ანაც ბორდელე-ბში ბოზობდნენ. ამ გზით ნაშოვნი ფულით კი სამშობლოში მამაკაცებს ინახავდნენ. ეს უკანასკნელნი, თავის მხრივ, ან ქეიფობდნენ, ან

„ნამალს“ იკეთებდნენ, ძირითადად კი უსაქმურად ისხდნენ და მუავე ლუდის წრუპვის თანხლებით, დომინოს უჭახუნებდნენ, „ტრუხა“ პლანს აბოლებდნენ და მორიგ მთავრობას გამეტებით აგინებდნენ.

მიქარია კი ლპობასა და ობს მოეცვა, ხალხი თანდათან გვამური ლაქებით იფარებოდა.

პროცესია უსასრულოდ გაიჭიმა.

ყველაზე საშინელი ამ მომაბეზრებელ სვლაში ის იყო, რომ გლოვა არ სრულდებოდა. უფსკრულისკენ გზა საუკუნეებს ითვლიდა და მას ბოლო არ უჩანდა. მესაფლავეები დაიქანცნენ, რეკვიემის მელოდია კი არ წყდებოდა. სამგლოვიარო ორატორია საუკუნეებში გრძელდებოდა და სულ ისმოდა და ისმოდა...

ზოგიერთი ამ მოვლენას დადებითადაც კი აფასებდა და მასში ერის თანდათან ვირთხებად გარდაქმნის პერსპექტივას ჭვრეტდა – ეს იყო მათი წინასწარმეტყველებით ერის გადარჩენის ერთადერთი გარანტია.

უფსკრული თითქოს გამოჩნდებოდა, მგლოვიარენი ბოლოს და ბოლოს, ხრამში გადაჩეხის მოლოდინით ხარობდნენ და... ეს ოხერი ნაპრალი ისევ უკან იწევდა და სადღაც უჩინარდებოდა. გადაღლილ ადამიანებს კვლავ წვიმასა და ტალახში სვლა უწევდათ.

P.S.

...როგორც ჰყვებოდნენ, ზოგმა უფსკრულსაც მიაღწია – მათ „წმინდანებს“ უწოდებდნენ. თუმცა, როგორც სულ ერთი-ორი შემორჩენილი განდეგილი ამტკიცებდა, უფსკრულამდე მისულები და შემდეგ გადაცვენილები მუდმივი ვარდნის პროცესში იყვნენ და ფსკერს ვერ ასკდებოდნენ. მათი ვარდნა არ წყდებოდა და გულები ფრიალისგან უსკდებოდათ. სიკვდილის მიუხედავად, მიქარიელი წმინდანები მაინც შავ უსასრულობაში მიექანებოდნენ.